

Patvirtintas naujasis

Lietuvos ministrų kabinetas

Vilnius, birželio 1 d. (BNS) — Prezidentas Valdas Adamkus antradienį rytą pasirašė dekretą dėl Lietuvos vyriausybės sudėties, į kurią sugrįžo populiariausia Lietuvoje politinė jėga Centro sąjunga.

Tai — devintoji vyriausybė nuo 1990-ųjų metų kovo 11-tosios, kai Atkuriamasis Seimas paskelbė Lietuvos nepriklausomybę.

Dešiniojo centro vyriausybei vadovauja 42-jų metų konservatorius, ligiolinis Vilniaus meras Rolandas Paksas. Iš keturiolikos kabineto narių pusė yra dirbę ankstesniojoje Gedimino Vagnoriaus vyriausybėje.

G. Vagnorius gegužės pradžioje atsistatydino, prezidentui V. Adamkui pareiškus politinį nepasitikėjimą juo. Tada V. Adamkus pareiškė, kad iš esmės ir tuometinė vyriausybė gali dirbti, ir kad jos programa yra tinkama.

Antradienį po susitikimo su R. Paksu V. Adamkus sakė žurnalistams, kad šis kabinetas pajėgus sėkmingai dirbti, ministrai yra geri savo srities specialistai. Jis ir premjeras vienu balsu tvirtino, kad nesutarimų, pareikant ministrų kandidatūras, nebuvo.

Lietuvos vyriausybėje dirbs ministrai: aplinkos — Danius Lygis, finansų — Jonas Lionginas, krašto apsaugos — Česlovas Stankevičius, kultūros — Arūnas Bekšta, socialinės apsaugos ir darbo — Irena De-

gutienė, susisiekimo — Rimantas Didžiokas, sveikatos apsaugos — Raimundas Alekna, švietimo ir mokslo — Kornelijus Platelis, teisingumo — Gintaras Balčiūnas, ūkio — Eugenijus Maldeikis, užsienio reikalų — Algirdas Saudargas, valdymo reformų ir savi-valdybių — Sigita Kaktys, vidaus reikalų — Česlovas Blazys, žemės ūkio — Edvardas Makelis.

Naujojoje 15 narių vyriausybėje yra septyni konservatoriai (premjeras Rolandas Paksas, D. Lygis, I. Degutienė, R. Didžiokas, R. Alekna, K. Platelis, S. Kaktys), du krikščionys demokratai (Č. Stankevičius, A. Saudargas), vienas Centro sąjungos atstovas (G. Balčiūnas) ir penki nepartiniai ministrai — J. Lionginas, A. Bekšta, I. Maldeikis, Č. Blazys ir E. Makelis.

Vyriausybėje yra šeši Seimo nariai: R. Alekna, I. Degutienė, R. Didžiokas, S. Kaktys, A. Saudargas ir Č. Stankevičius.

Premjeras R. Paksas pranešė, kad antradienį rytą Seimui pateikta jo vadovaujamos vyriausybės programa. Seimo Statutas numato, kad tai reikia padaryti 24 valandos iki posėdžio. Pasak R. Pakso, programa sudaryta pagal G. Vagnoriaus vyriausybės programą, kurioje nebeliko jau įgyvendintų nuostatų ir „truputį koreguojant pačią stiliš-tiką“.

Seimo nariai gali susipažinti su nauja vyriausybės programa

Vilnius, birželio 1 d. (Elta) — Antradienį Seimo nariams buvo išdalyta naujosios vyriausybės 1999-2000 m. veiklos programa.

Naujoji vyriausybė gaus igaliojimus veikti, kai parlamentari balsų dauguma pri-tars programai. Kaip sakoma programos įžangoje, dokumentas yra parengtas pagal vy-

Vyriausybės krizės istorijoje bus padėtas taškas

Vilnius, birželio 1 d. (BNS) — Seimo konservatorių frakcijos seniūno pavaduotoja Rasa Juknevičienė teigia, kad vyriausybės krizės istorijoje šių savaitę bus padėtas taškas.

Spaudos konferencijoje an-tradienį ji pasidžiaugė, kad prieš kelis mėnesius kilusi vyriausybės krizė neperaugo į politinę krizę. R. Juknevičienė taip pat tikisi, kad susikūrė itin palankios sąlygos pagrindinėms valdžios šakoms kons-truktyviai bendradarbiauti.

R. Juknevičienės teigimu, konservatoriai premjerui ne-turėjo priekaištų dėl naujų ministrų kandidatūrų. „Esame patenkinti tuo, kad R. Paksas atėjo į frakciją, kad vyksta bendradarbiavimas, kad jis informavo visų pirma mus“, sakė ji.

R. Juknevičienė taip pat pranešė, kad R. Paksas iš-dėstė savo principinę nuomonę dėl „Williams“ investicijų Lietuvoje. „Jis pareiškė, kad susipažinęs su dokumentais, susitikęs su daugeliu žmonių, kurie buvo vienaip ar kitaip įtraukti į šį procesą, ir pasisa-ko už šio projekto tęstinumą“, teigė Seimo narė.

riausybės programą, kuriai 1996 m. gruodžio 10 d. pritarė Seimas. Jau įgyvendinti seno-joje programoje kelti uždavi-niai naujajame vyriausybės dokumente nekartojami.

Pagrindinis tikslas, kaip rašoma programoje, —Lietuvos sekmė. O siekiant jo, ketina-ma vykdyti palankią valstybės ūkiui ir investicijoms ekon-o-mikos politiką, mažinti impor-to muto mokesčius, didinti konkurenciją vidaus rinkoje. Vyriausybė numato toliau tęs-ti energetikos, medicinos, vie-šojo administravimo, teisinės sistemos reformas, įgyvendinti ilgalaikės darbo vietų kūrimą skatinančias verslo ir eksporto draudimo, žemės ūkio paskolų garantijų teikimo, paskolų būstui įsigyti, įmonių veiklos gaivinimo programas.

Užsienio politikoje išlieka strateginiai Lietuvos tikslai — integracija į NATO, ES ir ki-tas Vakarų bendruomenės in-stitucijas.

Naujojoje programoje pasi-žadama nuosirdžiai tarnauti savo piliečiams ir valstybei, o ne naudotis valdžios siekiais, tartis su žmonėmis ir opozici-nėmis politinėmis jėgomis, užtikrinti viešumą.

Nežadėdama sunkiai ar ne-pakeliamai sunkiai gyvenan-tiems žmonėms jų būklę pakei-rinti didesniais pašalpais ir lengvatomis, panaudojant skolin-tas lėšas ar persikirstant bendrąsias pajamas, vyriausy-bė ketina sudaryti sąlygas įmonėms gauti daugiau ir ge-resnių užsakymų, dirbantiems — daugiau užsidirbti. Gaivin-ant ekonomiką, dides ir vals-tybės biudžetas bei pensijų fondas.

Nedidindama infliacijos vy-

Nuotr.: Gegužės 31 dieną Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus (viduryje) įteikė aukštus Lietuvos apdovanojimus užsieniečiams, atvykusiems į Vilniuje surengtą tarptautinę konferenciją, — (iš kairės) Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino II laipsnio ordiną JAV Valstybės sekretorės padėjėjo pavaduotojui Europos ir Kanados reikalams Ronald D. Asmus; III laipsnio — Tarptautinės gynybos patarėjų tarybos pirmininkui, britų generolui serui Garry Johnson, JAV nevyriausybines organizacijos „Rand Corporation“ mokslininkams bendradarbiams Stephen F. Larrabee ir Robert Nerik Nutrick.

Prezidentas pristatė Lietuvos pasirengimą į NATO

Vilnius, gegužės 31 d. (BNS) — Prezidentas Valdas Adamkus mano, kad Lietuva yra viena geriausių NATO narystei pasirengusių kandi-datų. „Ji vadovaujasi politi-kos principais, palaiko geras santykius su kaimynais ir tie-siogiai ribojasi su aljansu“, sakė prezidentas pirmadienį, atidarydamas tarptautinę konferenciją apie NATO veiklos perspektyvas „NATO po 50-ties metų: naujas senasis Aljansas“.

V. Adamkaus nuomone, Lie-tuvos visavertei narystei NATO labiausiai trukdo iš-liskusios psichologinės kliūtys. Jis pažymėjo, kad Rytuose išliko „šaltojo karo“ metais su-

siformavęs neigiamas sąjun-gos įvaizdis, o Vakaruose kar-tais kyla dvejonų dėl NATO plėtos neigiamo poveikio san-tykiams su Rusija.

„Mes siūlome pozityvią for-muluotę: Lietuvos priėmimas į NATO sustiprintų stabilumą čia, Rusijos kaimynystėje, bei teigiamai prisidėtų prie NATO — Rusijos partnerystės plėtojimo“, kalbėjo Lietuvos vadovas.

Jis išreiškė viltį, kad Lietu-va pajėgs įveikti narystei NATO keliamus reikalavi-mus ir antrasis sąjungos plėtos ratas apims geriausias kandidatas, jų tarpe — Lie-tuvą.

Kalbėdamas apie šiemet minimą NATO 50-metį, prezi-

dentas džiaugėsi, kad tai „netapo tik dar viena apvalia sukaktimi 21 amžiaus išva-karėse“. „Šiuo metu vieninte-lis efektyvus Europos ir Ame-rikos aljansas mūsų akyse virs-ta operatyvia, nūdienos poreikiams pritaikyta struk-tūra, ginancia svarbiausias demokratinio pasaulio ver-tybes — žmogaus teises, stabi-lumą, pasirikimo laisvę“, sakė V. Adamkus.

I Vilniaus Rotušėje vyks-tantį renginį susirinko apie 150 dalyvių iš Lietuvos ir užsienio valstybių: ministrai, parlamentarai, saugumo, gy-nybos specialistai, politologai ir žurnalistai iš JAV, Di-džiosios Britanijos, Vokietijos, Prancūzijos, Danijos, Čekijos, Rumunijos, Lenkijos, Slovė-nijos, Estijos, Latvijos ir kitų valstybių.

Į Lietuvą sugrįš Stasio Lozoraičio palaikai

Vilnius, gegužės 31 d. (BNS) — Lietuvos diplomato Stasio Lozoraičio mirties pen-ktųjų metų dieną amžinam poilsui gimtojoje žemėje bus pargabenti jo palaikai, Seimui pranešė velionio diplomato ir buvusio kandidato į Lietuvos prezidentus našlė Daniela Lo-zoraitienė.

Birželio 13 dieną S. Lo-zoraičio palaikai iš JAV per Ro-mą bus pargabenti į Lietuvą ir pašarvoti Vytauto bažnyčioje Kaune. Tą patį vakarą bažny-čioje planuojama surengti ge-dulingą koncertą, kuriame ve-lionio atminimui bus atlieka-mas Osvaldo Balakausko su-kurtas „Requiem“.

Laidotuvės įvyks birželio 15 d. Kauno Petrašiūnų kapinė-se.

„Tikiuosi, kad negalintys dalyvauti bus kartu mintimis ir malda“, rašo D. Lozorai-tienė savo faksogramoje.

Planuojama S. Lozoraičio palaidojimo vietoje vyriausy-bės lėšomis pastatyti pamink-lą.

Ilgametis Lietuvos ambas-a-dorius Vašingtone ir kandida-tas į prezidentus 1993 m. rin-kimuose S. Lozoraitis 1994 m. po sunkios ligos mirė Jung-tinėse Valstijose, kur ir buvo palaidotas.

Mincijų pargabenti į Lietuvą jo palaikus buvo ir ankščiau, tačiau su tuo nesutiko D. Lo-zoraitienė.

* **Prezidentas Valdas Adamkus pirmadienį** nu-siuntė užuojautos telegramą Baltarusijos vadovui Alek-sandr Lukašenka dėl Minsko požeminėje pėterijoje įvykusios tragedijos, nusinešusios žmo-nių gyvybes. Sekmadienį va-kare vienoje Minsko požemi-nių pėterijų susidarė spūstis žmonių, besislepiantių nuo ne-tikėtai užklupusios liūtės. Spūstyje žuvo 54 žmonės, šim-tai sužeista.

Aukščiausiasis teismas atmetė nuteistų „sribų“ skundus

Vilnius, birželio 1 d. (BNS) — Lietuvos Aukščiausiasis teismas antradienį atmetė už Lietuvos gyventojų genocidą nuteistų trijų buvusių „liau-dies gynėjų“ kasacinius skun-dus. Visiems nuteistiesiems yra per 70 metų. Tai buvo pa-skutinė Lietuvos teismų in-stancija, kuriai nuteistieji ga-lejo apskusti teismo nuo-sprendį.

Teismui atmetus skundus, nuteistieji pateks į Pravie-niškių sustiprinto režimo pa-taisos darbų koloniją.

Ši genocido byla yra pirmoji Lietuvoje, kurioje paskelbtas nuosprendis ir jis galutinai įsiteisėjo. Genocido bylose se-naties terminas nėra taiko-mas.

Teismo posėdyje nuteistieji Kirilas Kurakinis ir Juozas Šakalis prašė panaikinti nuosprendį, nutraukti bylą ir juos išteisinti.

Pernai gruodį Vilniaus apy-gardos teismas buvusių „liau-dies gynėjų“ K. Kurakiną pri-pažino kaltu dėl genocido ir nuteisė jį kalėti 6 metus sustiprinto režimo pataisos darbų kolonijoje. Pritaikius

Amnestijos įstatymą, nutei-stajam bausmė sumažinta dvejamis metais.

K. Kurakinis nuteistas už tai, jog 1945 m. Zarasų rajone Salinių kaime nužudė neščių Veroniką Gaidienę. Kiti toje baudžiamojoje operacijoje per kurią buvo iššudyta 4 asmenų Gaidžių šeima, daly-vavę NKVD būrio nariai yra mirę. Nusikaltimą padėjusius įvykdyti dar du asmenis — Petrą Bartaševičių ir J. Šakalį, teismas nuteisė kalėti pusketvirtų metų. Pritaikius Amnestijos įstatymą, bausmė sumažinta trečdaliu. Kalėti jiems numatyta po 2 metus 4 mėnesius.

Teismo sprendimu, atima-mas visas teisiamųjų turtas.

Išsklaues visų dalyvių, aukščiausiasis teismas nu-sprendė, kad keisti Vilniaus apygardos teismo nuosprendį ir Apeliacinio teismo nutartį nėra pagrindo. Prokuratūros vertinimu, nuosprendis yra humaniškas ir, skirdamas bausmę, teismas atsižvelgė, kad nuteistieji yra senyvo amžiaus, serga nepagydomo-mis ligomis.

Socialdemokratų partijoje — permainingi vėjai

Vilnius, gegužės 31 d. (Elta) — „Socialdemokratai neskilo, neskyla ir neskils“, pirmadienį spaudos konferen-cijoje pažymėjo išrinktas nau-juoju Lietuvos socialdemokra-tų partijos pirmininku Seimo narys Vytenis Andriukaitis.

Partijos garbės pirmininkas Aloyzas Sakalas, komentuo-da-mas partijos vadovybės pasi-keitimą, užtikrino, kad partija pakliuvo į geras, tvirtas ran-kas. Jis sakė neabejojantis, kad

nuo to partijos populiarumas tik padidės.

Pasak Socialdemokratų partijos pirmininko V. Andriu-kaicio, priimtame naujame partijos Statute įtvirtinta nuostata, kad garbės pirmi-ninkas yra partijos vadovybės narys su sprendžiamuoju balso teise.

A. Sakalas žurnalistus in-formavo apie tai, kad savait-galį vyksiamame Socialdemok-ratų partijos suvažiavime bu-vo paskelbta iniciatyvinė gru-pė, kuri žada iškurti partijoje Žaliųjų frakciją.

Tai būtų antroji frakcija, nes partijoje jau veikia frakci-ja „Socialdemokratija-2000“.

Žaliųjų frakcijos įkūrimo ini-ciatyvinei grupei vadovauja Seimo narys Nikolajus Medve-devas.

Be to, partijos suvažiavime priimtas pareiškimas „Dėl ak-cinės bendrovės „Mazeikių naf-ta“ privatizavimo“ skelbia, kad Socialdemokratų partija ir toliau sieks, kad valstybė kol kas išlaikytų akcinės ben-drovės „Mazeikių nafta“ kont-rolinį akcijų paketą.

„Jeigu „Mazeikių naftos“ kontrolinis akcijų paketas bus Lietuvai nenaudingomis sąly-gomis perleistas kitam ar ki-tiems subjektams, Lietuvos socialdemokratų partija ir ateityje imsis visų įmanomų Konstitucijai neprieštarujan-čių teisinių ir kitokių priemo-nių, igalinančių valstybę efek-tyviai kontroliuoti šią akcinę bendrovę“, rašoma pareiški-me.

Suvažiavimas pažymėjo, kad Lietuvos strateginių ob-jektų privatizavimas yra „pa-vojingas valstybei, nenaudin-gas nei platiems visuomenės sluoksniams, nei didžiajai daugumai kitų verslų“.

KALENDORIUS

Birželio 2 d.: Aukšė, Ažuolas, Erazmas, Eugenijus, Marcellinas, Petras.

Birželio 3 d.: Develta, Dovilė, Karolis, Klotilda, Oliva, Tautkan-tas.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

ASS JUBILIEJINIŲ METŲ RENGINIAI

Siais Akademinių Skautų sąjūdžio 75 metų sukaktuviais metais yra numatyti trys svarbūs visus narius apjungiantys renginiai.

STOVYKLA „DRAUGYSTĖ“

Vienuliškos dienos „Draugystės“ stovykla vyks Los Angeles skautų „Rambyn“ stovyklavietėje, Big Bear, CA, esančioje maždaug 2 val. vairavimo nuo Los Angeles. Stovyklai ruošti komitetą sudaro Los Angeles ASS skyriaus nariai. Komitetui vadovauja senj. Auris Jarašunas, Korp! Vytis Los Angeles skyriaus pirmininkas.

Registraciją tvarko fil. Vytis Kirvelaitis, 1 East Custer Street, Lemont, IL 60439, tel. 630-257-0645. E mail: Vytis.kirvelaitis@rrd.com

Stovyklos mokestis:

11 d. stovyklaujant:

1 asmuo — 255 dol.

2 iš šeimos — 215 dol. už kiekvieną

3 iš šeimos — 180 dol. už kiekvieną

Savaitės stovyklaujant:

1 asmuo — 195 dol.

2 iš šeimos — 155 dol. kiekv.

3 iš šeimos — 135 dol. kiekv.

5 d. stovyklaujant:

1 asmuo — 150 dol.

2 iš šeimos — 115 dol. kiekv.

3 iš šeimos — 100 dol. kiekv.

Trumpiau stovyklaujant —

30 dol. asmeniui už dieną.

Palapines atsiveža patys stovyklautojai. Jei reikia — galima palapines išsinuomoti, bet apie tai iš anksto pranešama (registruojantis stovyklai).

ASS nario mokestis — 20 dol. turi būti sumokėtas už 1999 metus. Galima sumokėti registruojantis. Mokestį už stovyklą reikia susimokėti iki 5 m. birželio 15 d. Čekius rašyti: Lithuanian Scouts Association. Jei reikalingas transportas, prašoma pranešti registruojantis.

Butina užpildyti: „Agreement of Release“, LSS, ir „Health History“ formas prieš atvykstant stovyklon. Minimos formos užpildymui užsiregistruojantiems bus pasiūstos paštu.

Formali akademinių uniforma bus su juosta ir stovykliniu kaklaraiščiu: sesių — mėlynas sijonas ir balta palaidinukė; brolių — khaki trumpa ilgos kelnės su khaki skautiškais marškiniais. Stovyk-

loje bus galima įsigyti „Draugystės“ T-marškinėlius ir treninius (tokius pat, kuriuos turėjome Tautinėje stovykloje), ženklukus ir kaklaraiščius.

Stovykliniai reikmenys bus netrukus paskelbti.

ŽYGIS LIETUVOJE

Žygį pradėsime Vilniuje 5 m. rugpjūčio 14 d., keliaudami dviračiais ir grįšime 5 m. rugpjūčio 22 d. į Vilnių. Anksti buvo numatyta keliauti ir baidarėmis, tačiau to nebus galima įvykdyti dėl įvairių priežasčių. Visi keliausime dviračiais.

Dviračius numatyta visiems nuomoti Lietuvoje. Nuomos kaina dar nenustatyta.

Maistas ir nakvynė bus parūpinta. Mokestis už maistą bus 80 litų (20 dol.) už visą laiką.

Skrydžių koordinacija vyks per American Travel Service, kur fil. Rita Penčienė (tel.: 708-422-3000) sutinka padėti norintiems keliauti. Stengsimės gauti kelionės bilietus kiek papigintai. Reikia žinoti kas ir iš kur žada vykti. Norintys keliauti savomis pastangomis bus sutikti Lietuvoje.

Kelionės maršrutas: Aukštaitija (Šiaurėn ir rytus) toks: 8/14 — Iš Vilniaus į Dubingius. Nakvosime ir pabūsime vieną dieną.

8/16 — Iš Dubingių į Alantą.

8/17 — Iš Alanto pro Anykščius į Šimonis.

8/18 — Iš Šimonių į Alaušą.

8/19 — Iš Alaušo į Salaką.

Ten prie ežero praleisime dvi dienas.

8/21 — Iš Salako į Dukštą.

8/22 — Iš Dukšto grįžtam į Vilnių.

Kreipsimės į prezidentą Valdą Adamkų, kad mus išleistų iš prezidentūros kiemo ir ten sutiktų mus grįžusius.

Akademikai Lietuvoje klausia kas iš mūsų gali apsiimti mediko, sporto, lauvavedžių ir kitas pareigas. Manom, prisidėsime kiek ir kaip galėsime.

Registracijos mokestis — 20 dol.

Registraciją tvarko fil. Rimas Griškelis, 5801 S. Grant St., Hinsdale, Illinois 60521-4966. Tel.: 630-655-2485. Fax: 312-645-0076. E-paštas: Akademikai@aol.com.

Palapinių klausimas dar ne-

Philadelphijos skautai ir skautės su savo vadovu ir vadovėmis. Kairėje — fil. Linas Kučas, dešinėje skautininkės Ale Maciūnienė ir Danutė Surdenienė.

JAV VIDURIO RAJONO SKAUTŲ STOVYKLA

Skautų ir skaučių JAV Vidurio rajono stovykla Rako stovyklavietėje Custer, Michigan, vyks 5 m. liepos 28 iki rugpjūčio 7 d. Stovyklausi visi Čikagos, Detroito, Clevelando ir Omahos skautai ir skautės. Registracija jau vykdoma per tuntas. Tuntininkai surinks mokestį, pilnai užpildytus registracijos lapus ir juos iki birželio 20 d. pasiųs stovyklos administracijai. Platesnė informacija bus pateikta ateinančio trečiadienio „Skautybės kelio“ laidoje.

išaiškintas. Užsiregistruojant praneškite ar turėsite savąją.

Nario mokestis turi būti sumokėtas už 1999 metus (20 dol.). Galima sumokėti užsiregistruojant.

Mokestį siųsti iki 5 m. liepos 15 d. Čekius rašyti: Lithuanian Scouts Association.

Jei reikia transporto Lietuvoje, būtina pranešti užsiregistruojant.

Formali akademinių uniforma bus su juosta ir stovykliniu kaklaraiščiu: sesių — mėlynas sijonas su balta palaidinukė; brolių khaki trumpa ilgos kelnės su khaki marškiniais.

Stovykliniai reikmenys bus skelbiami vėliau.

ASS JUBILIEJINIS SUAŽIAVIMAS

Iškilmingas Akademinių Skautų sąjūdžio 75 metų jubiliejaus visų narių akivaizdinis suvažiavimas vyks prie Čikagos 5 m. spalio 15-17 d., Comfort Inn, Hotel Conference & Conference Center, 8888 W. 159th Street, Orland Park, IL.

Daugiau informacijos bus skelbiama „Skautybės kelio“ skiltyse.

Ad meliorē!
fil. Rimantas Griškelis
Akademinių Skautų sąjūdžio vadijos pirmininkas

MOTINOS DIENA WORCESTERYJE

Jau kelti metai skautės ir skautai sukuria kuklų Motinos dienos minėjimą. Šių metų gegužės 9 d. šv. Mišias už gyvas ir mirusias motinas užprašė RKM sąjungos 5-oji kuopa Šv. Kazimiero bažnyčioje. Mišiose dalyvavo narės su savo vėliava, pasipuošusios tautiniais drabužiais. Mišių metu pritaikytas dienas giesmės giedojimo parapijos choras ir solo V. Rozevičius. Po Mišių dalyviai rinkosi į parapijos salę, kur laukė sesės skautės, paruošusios kavą ir užkandžius.

Minėjimą pradėjo tuntininkė v.s. I. Markevičienė, sveikindama visas mamutes, motučius, linkėdama joms sveikatos, gražaus, ramaus gyvenimo, pakvietė vaišintis paruoštais užkandžiais. Susirinkusiems pasivaikšius, paprašė brolius Br. Narą ir R. Jokušauską visoms dalyvaujančioms minėjimo moterims įteikti po gelę, o pati tarė trumpą žodį, apibūdindama motinos reikšmę vaiko ir šeimos gyvenime. Motina yra pirmoji vaiko auklėtoja, mokytoja, pergyvena vaiko nepasisekimus, džiaugiasi jo laimėjimais. Ji yra šeimos židinys. Iš vaiko ji nori truputį meilės — širdies šilumos.

Paskui pakvietė dvi sesutes — Onytę ir Rožytę Harris padėkluoti po eilėraštį. Nors jų tėvelis ne lietuvis, abi mergaitės kalba lietuviškai. Tai mamytės Bernadetos ir motučės J. Miliauskienės nuopelnas. Onytė padėklavo Danutės Lipčutės-Augienės eilėraštį „Tau, Mamytė“, o Rožytė, irgi tos patios autorės, „Myliu aš Mamytę“. Vyresnės kartos atstovė P. Antakauskienė padėklavo eilėraštį „Motinos“. Šio eilėraščio autorius nežinomas, nes sakėsi atsime-nanti tą eilėraštį iš Lietuvos.

Šv. Kazimiero parapijos 26 Vyčių kuopos pirmininkė V.

Rodgers paskaitė irgi D. Augienės eilėraštį „Motutė“. Pabaigai sesė Irena paskaitė angliškai eilėraštį „Meilės pirtinė“, kuriuo baigė šį kuklų motinų pagerbimą. Dėkojo visiems atsilankiusiems, o mamytėms ir motutėms linkėjo gražiai praleisti dieną šeimos tarpe.

E.Č.

KANADA

NAUJI GILVELISTAI TORONTE

Toronto „Šatrijos“ ir „Rambyn“ tuntu šie vadovės ir vadovai baigė Gilvelio kursą: Kanados rajono atstovs ps. fil. A. Simonavičius, „Dainos“ skaučių draugovės draugininkė s. fil. N. Simonavičienė, jūros skaučių laivo vadė j. ps. R. Birgiolienė, prityrusių skaučių draugovės draugininkė ps. A. Sergautienė. Antrąją kursų dalį, su teise kursą dėstyti, baigė I. Petrauskienė. Anksčiau tokius kursus baigė ps. R. Kalendra, skautų draugovės draugininkas, ir ps. fil. M. Leknickas, pradėjęs organizuoti skautų akademinių draugovę. Sveikiname ir didžiujamės visais baigusiais šiuos nelengvus kursus.

F.M.

TORONTO SKAUTŲ MINDAUGO DRAUGOVĖS IŠSKYLA

Lietuvos karaliaus Mindaugo skautų draugovė gegužės 8 d., tuoj po Maironio šeštadieninės mokyklos pamokų, išskylavo Stripinių „Loretto Ski Resort“ miškelyje.

Iškyla pradėta iškilminga draugovės sueiga, kurios metu skautai kandidatai, sėkmingai užbaigę programą, davė skaudėklamavo eilėraštį „Motinos“. Šio eilėraščio autorius nežinomas, nes sakėsi atsime-nanti tą eilėraštį iš Lietuvos.

Baigus iškilmingą sueigą, susirinkom užkandžiams. Ka-

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuva:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė
Administratorius — Valentinas Krumpis
Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamas, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisyso nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasiūlyti kopiją.

LSS STOVYKLOS

Birželio 11-13 d. — Čikagos ir Lemonto skautų ir skaučių savaitgalio stovykla — Jamboree '99 vyks „Goodenow Grove Nature Forest Preserve“ netoli Beecher, IL.

Birželio 30 - liepos 5 d. — ASS stovykla Los Angeles, CA.

Liepos 20-27 d. — „Gintaro“ ir „Ažuolo“ vadovų ir vadovų mokyklų stovykla Rako stovyklavietėje, Custer, MI.

Liepos 28 - rugpjūčio 7 d. — JAV LSS Vidurio rajono stovykla Rako stovyklavietėje, Custer, MI.

Rugpjūčio 1-15 d. — Kanados rajono skautų ir skaučių stovykla „Romuvos“ stovyklavietėje netoli nuo Toronto.

„LITUANICOS“ ŠVENTĖ

Spalio 2 d. — „Litanicos“ tunto 50 metų veiklos sukaktuvinė vakaronė ir pokylis Willowbrook pokylių salėje, Willow Springs, IL.

dangi pradėjo lyti, šeiminingas Pranas Stripinis bus pakvieta po pastogę pavalgyti. Besivaišinant lietus liovėsi lijes, tada draugininkas pravedė porą žaidimų, kurie įjungė ir skautų tėvelius, atvažia-vusius į šią išskylą. Kompos vartojimo uždavinius skautai gerai atliko. Po to dar kartą užlipome į kalną, tik šį kartą įdomesniu miško taku. Šios išskylas paruošimo darbus daugiausia atliko draugininkas ps. Rikardas Kalendra, jam padėjo s.v. Morkus Sungaila ir draugovės globėjas v.s. dr. Arūnas Dailė. Draugovės ir vadovai labai dėkingi Stripiniams, kad leido pas juos išskylauti ir priėmė po pastogę.

A.D.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern-unto diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai primami absoliučiai punktualiai. Susitarimui (kalbėti angliškai)
Tel. 708-422-8260

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6916 W. Archer Ave., Sts. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

DANTŲ GYDYTOJAS
TOMAS ZUBINAS, D.D.S.
Fairview Dental Care
6317 Fairview, Ste. 6
Westmont, IL 60559
630-968-0964
Valandos pagal susitarimą
Gydytojas kalba lietuviškai

ARAS ŽLOBA, M.D.
INDRE RUDAITIS, O.D.
AKILI LIGOS — CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630) 527-0090
3825 Highland Ave.,
Tower 1, Suite 3 C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630) 435-0120

DR. PETRAS V.KISIELIUS
INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
630-941-2609
Valandos pagal susitarimą

BIRUTĖ L.PUMPUTIS, M.D.
Fellow: American Academy of
Family Practice
SEIMOS GYDYTOJA
320 W. 61st Ave. (219) 947-5279
Hobart, IN 46342 Fax (219) 947-6226

NIJOLĖ STANKEVIČIUTĖ, M.D.
Board Certified, Internal Medicine
Valandos jūsų patogumui
Holy Cross Professional Pavilion
3 fl. South
Lithuanian Plaza Ct. at California Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 773-471-7879

AKADEMINIO SKAUTŲ SAJŪDŽIO RENGINIAI 1999 METAIS

Birželio 30 — liepos 5 d.
ASS 99 vasaros stovykla Los Angeles, CA.

Rugpjūčio 15 — 20 d., va-saros žygis Lietuvoje.

Spalio 15 — 17 d., ASS su-važiavimas Čikagoje.

Akademinių Skautų sąjūdžio Čikagos skyriaus kiekviena sueiga baigiama glaudžiam rate „Lietuva brangi“ daina ir tradicine „Ateina naktis“.

Nuotr. Jono Tamulaičio

Liepsnes ir giliukai Detroito „Gabijos“ ir „Baltijos“ tuntu iškilmingoje sueigoje. Iš k.: Jūlytė Sirgedaitė, Vilija Mikeska, Monika Rudytė, Mikas Giedraitis, Aleksas ir Audrius Matveikai, Donatas Tukis ir Marius Anužis.

JAV BALTIJOS FONDO PARAMA LIETUVOS MIESTELIAMS

Dr. JOLANTA TARUŠKIENĖ,
JAV Baltijos fondo Lietuvos skyriaus direktorė

Daugelis Amerikos lietuvių žino JAV Baltijos fondą (USBF), kuris jau nuo 1990 metų remia Lietuvos, Latvijos ir Estijos demokratinius procesus. Dar prieš Lietuvos atgimimą šio fondo įkūrėjas ir iniciatorius Linas Kojelis subūrė Baltijos tautų bičiulius, neabejotus šių trijų valstybių likimui. Visus suvienijo bendras siekis — tiesti pagalbos bei draugystės tiltą tarp Amerikos ir Baltijos šalių.

Šiandien galime didžiuotis Ateities lyderių, Viešojo administravimo, Nepriklausomos spaudos, „Revoliucija tęsiasi“ (dokumentika apie Baltijos šalis, Cronkite Ward & Co.) ir kitais projektais, kurie įrodo, kad aukšta buvo neveltui. Ypač reikšmingi fondui buvo 1995-1998 metai, kuomet fondas vykdė JAV tarptautinės plėtros agentūros (USAID) finansuojamą 2,6 milijono dolerių vertės „Demokratijos tinklo“ programą. Šios programos rėmuose buvo teikiama finansinė ir teorinė parama įvairioms Baltijos šalių nevyriausybinėms organizacijoms — judėjimams, draugijoms, informacijos centrams. Įdomu tai, kad nevyriausybinių organizacijų lyderiai buvo mokomi ir skatinami daryti įtaką viešajai politikai, t.y. siūlyti patarimus įstatymuose, daryti įtaką savivaldybių sprendimams, atkreipti visuomenės dėmesį į gamtos apsaugos, laisvosios rinkos, socialinės bei kitas svarbias problemas.

Lietuvoje JAV Baltijos fondo vardas gerai žinomas. Mūsų kuklią įstaigą Vilniuje, Jakšto gatvėje, dažnai lanko jos bičiuliai, kažkada gavę fondo paramą ar įkvėpti seminarų bei stažuotų. Daugelis toliau noriai bendradarbiauja, dalinasi savo pasiekimais ir idėjomis. Fondo indėlis į demokratijos vystymą Lietuvoje yra pripažinusi ir Lietuvos vyriausybė, pakvietusi JAV Baltijos fondą konsultuoti šį pavasarį įsteigtą Nuolatinę nevyriausybinių organizacijų komisiją. Baigiant kalbėti apie fondo praeitį, norisi pasidžiaugti, kad suteiktos paramos dėka išaugę ir sustiprėję nevyriausybinių organizacijų lyderiai, savivaldybių darbuotojai, spaudos atstovai šiandien yra pasirengę dirbti kaip fondo partneriai, perduodami savo žinias mažesniuose Lietuvos miesteliuose ir kaimuose, kur šiandien jos tikrai labai reikalingos.

Naujos fondo iniciatyvos

1999-uosius Baltijos fondas pradėjo naują „Partnerystės bendruomenėje“ programą, kurioje suteiktas dėmesys Lietuvos kaimo ir mažų miestelių problemoms ir ieškoma jų sprendimo galimybių. Būtent kaimuose ir mažose miesteliuose šiandien didžiausias nedarbas ir skurdas, spartiai plinta nusikalstamumas, girtavimas, savivadybės, narkotikų vartojimas. Baltijos fondo naujojo projekto idėja — kreiptis į vietos bendruomenes ir padėti išsiaiškinti, ko šiandien labiausiai žmonėms reikia, ir ką jie galėtų nuveikti savo miestelių ir savo pačių gerovei. Žodžiu, imtasi skatinti bendruomenės iniciatyvą, raginti žmones spręsti problemas, nelaukiant „geresnės valdžios“ ir „geresnių laikų“.

Pirmuoju savo idėjų įgyvendinimo taikiniu fondas pasirinko Jurbarką. Žinoma, kad Jurbarko ekonominė situacija neteikia daug vilčių. Miestelis nutolęs nuo pramonės centrų, nėra geležinkelio nei respublikinės reikšmės kelių, sustoję dar prieš kelerius metus veikę pramonės objektai. Privatus verslas vos „kvėpuoja“. Todėl gyventojus slepia nedarbas, skurdas, depresija. Nerimą kelia faktas, kad iš 41 tūkstančio rajono gyventojų apie 30 tūkstančių yra vienaip ar kitaip valstybės šelpiami. Tačiau JAV Baltijos fondas rado iniciatyvių žmonių, kurie nusiteikę permainingoms ir patys ieško naujų sprendimų. Tokių žmonių yra Jurbarko savivaldybėje, nevyriausybinių organizacijų, verslininkų, mokytojų, kultūros veikėjų tarpe.

JAV Baltijos fondo surengtą bendruomenės lyderių sesiją buvo sutarta dėl trijų šiandien ypač aktualių problemų, kurias bandys spręsti jurbarkiečiai: 1) nepakankamo bendruomenės (ypač jaunimo) užimtumo; 2) infrastruktūros turizmui plėtoti nebuvimo; 3) menkai išvystyto smulkios ir vidutinio verslo. Šioms problemoms spręsti susibūrė bendruomenės narių grupės, jau pradėjusios rengti pirmuosius projektus. Į USBF projektą Jurbarko aktyviai įsijungė JAV Taikos korpuso savanoris Ryan Campbell, ypač daug prisidedantis prie verslo bei turizmo plėtros projektų rengimo. Šis Amerikos universitete ekonominį išsilavinimą įgijęs jaunuolis visus nustebingus per keletą mėnesių išmo-

Lietuvos Mokslo tarybos atstovai, profesoriai Leonas Kadziulis ir Jūratė Balevičienė supažindino prez. Valdą Adamkų su šios tarybos ekspertų grupės pasirinktu kandidatu premijai gauti. Birželio 11 dieną turėtų būti įteikta Valdo Adamkaus premija už aktyvią gamtos apsaugos veiklą. Nuotr. Eltos

kęs lietuvių kalbą.

Neseniai panašios iniciatyvos JAV Baltijos fondas ėmėsi Sasnavoje, Marijampolės rajone, kur pirmieji susitikimai su gyventojais parodė, kad iš pažiūros apsnūdusiame miestelyje slypi daug talentų ir galimybių. Artimiausiu metu namotame padirbėti dar penkiuose nedideliuose Lietuvos miestuose.

JAV Baltijos fondas tvirtai tiki savanoriško darbo savo bendruomenės idėja, nors Lietuvoje, skirtingai nei Amerikoje, ji dar nėra populiari. Siekdamas atkreipti į tai dėmesį, fondas, padedamas Taikos korpuso savanorių ir Jurbarko savivaldybės, surengė „Mūsų miestelio dienos“ renginius Jurbarko, kurių svarbiausias elementas — savanoriavimo akcijos ir savanorių pagerbimas. Bendruomenės nariai neliko abejingi kvietimui — gausiai dalyvavo tvarkant ir gražinant aplinką, lankė senelius ir invalidus, o vėliau kartu linksmėnėsi, klausėsi Jurbarko ir iš Vilniaus atvykusių muzikos grupių, galyne įvairiose varžybose.

Pirmieji žingsniai kelia pastikėjimą

Bendruomenės projektų įgyvendinimui Jurbarko žengti tik pirmieji žingsniai, tačiau džiugu, kad praėjus mėnesiui po pirmosios Jurbarko bendruomenės sesijos, bendruomenės nariai sukruto. Fondą dažnai aplanko Jurbarko nevyriausybinių organizacijų atstovai, verslo lyderiai, ieškodami galimybių savo naujai idėjai — verslo centro įsteigimui. JAV Baltijos fondas padeda šioms grupėms, rengdamas įvairius seminarus. Pavyzdžiui, balandžio pabaigoje surengta „Seminarių diena“ nevyriausybinių Jurbarko organizacijoms, kurios metu ekspertai dalinosi patirtimi, kaip pritraukti ir apmokėti savanorius, kaip rengti projektus, koks galėtų būti motyvacijos nevyriausybinių organiza-

cijų vaidmuo atgaivinant vietos bendruomenę. Trečioji Jurbarko bendruomenės grupė su Baltijos fondu dalinasi, atrodo, šiandien donkichotiška idėja — apleistuose Belvederio rūmuose įkurti Bendruomenės koledžą. Padėti jurbarkiečiams rengti šį projektą, fondas pakvietė Illinois valstijoje gyvenantį profesorių Robert Poorman, apie kurio paramą Lietuvai „Draugas“ jau yra rašęs prieš porą metų, kai šis Fulbright profesorius, padirbėjęs Kaune, parūpino Lietuvai vertingų knygų, vadovėlių siuntą.

Apie rezultatus kalbėti dar anksti, tačiau JAV Baltijos fondo darbuotojai ir mūsų partneriai tiki projekto sėkme. To garantas — tai pasitikėjimas bendruomenės ir joje slypinčiose galios, o fondo vaidmuo — sutelkti kuo daugiau gera valia paremtų iniciatyvų, ir nukreipti jas mažų miestelių bendruomenių gerovei. Mes džiaugiamės, kad mums pritaria Amerikos ambasadorius Lietuvoje Keith Smith, Amerikos centro direktorė Lisa Helling, Švietimo viceministrė Vaiva Vėbraite, Lietuvos pramonės ir prekybos rūmų direktorius Rimas Varkulevičius, Seimo narys Rimutis Petrikis ir visi kiti, kurie neabejoja tokios programos būtinumu. Svarbu ir tai, jog Baltijos fondas, skatindamas Lietuvos mažesnių miestelių atgaivinimą, atlieka ir kitą misiją — būti tiltu per Atlantą, kurio tiesiami tvirti įvairiapusės paramos ir bendradarbiavimo ryšiai, skatinantys demokratinius procesus Baltijos šalyse. Pasinaudodami šia proga, norėtume pakviesti Amerikoje gyvenančius tautiečius, kuriems rūpi Lietuvos mažų miestelių likimas, įsijungti į mūsų draugų laisvą remėjų ratą. Jūsų minčių bei pasiūlymų lauksime adresu: JAV-Baltijos fondas, Jakšto 9 - 21, Vilnius, 2000 Lietuva, tel/faksas (370 2) 627675; elektroninis paštas: jotaUSBF@takas.lt.

PARODA MUZIEJŲ DIENAI

Gegužės 18-ąją muziejai visame pasaulyje švenčia Tarptautinę muziejų dieną. Kiekvienais metais Tarptautinė muziejų taryba (ICOM), įsikūrusi Paryžiuje, muziejų dienos renginiams ir parodoms siūlo idėją. Šių metų tema — „Atradimo džiaugsmas“. Ta proga Kauno paveikslų galerijoje atidaryta paroda „Atradimo gėsmė — atradimo džiaugsmas“.

Parodos eksponatai užima dvi paveikslų galerijos sales. Vienoje salėje pristatomi įsigyti nauji kūrinių, kuriais papildė muziejaus rinkinį. Kitoje — eksponuojamos nesusistabdomai nykstančios, laikui, kelionių pazeistos ar visai suniokotos praeities vertybės, kurių dalis po kruopštaus restauratorių darbo prisikėlė naujam, gyvenimui.

Mikalojaus Konstantino Čiurlionio dailės muziejaus direktorius Osvaldas Daugelis surengtoje spaudos konferencijoje sakė, kad vidutiniškai per metus pavyksta restauruoti apie septyniolika meno kūrinių, o šiuo metu skubios specialistų pagalbos laukia net 3,842 eksponatai. „Apriūšę baldai, gabalais byrant tapyba, yrantys audiniai, suaižėjusios skulptūros, laiko, šalčio ir lietaus „nuskalbti“ sodybų dievukai — tai tik mažutė dalis muziejų prieglobstį radusių, saugomų ir laukiančių pagalbos tylių mūsų atminties liudininkų“, — pasakojo direktorius. (Elta)

• **Ažuolų Būda.** Gegužės 2 d. Ažuolų Būdos parapijos bažnyčioje literatų ir dailininkų klubo „Girių versmė“ nariai gražiai pasveikino gausiai susirinkusias motinas ir motiutes. Klubo narius sveikino priėmimo klebonas kun. I. Ploraitis ir parapijiečiai, kuriems buvo skirtos O. Kupčinskienės, T. Paplauskienės, S. Augustinavičienės eilės.

Tauta visuomet stovės su juo!

Kai kurios pavardės beveik negirdėtos, kai kurios tik pusiau nugirstos, tačiau — galime būti tikri — jas nuo birželio pradžios girdėsime dažnai. Tai naujieji Lietuvos ministerių vadovai, pakviesti premjero Rolando Pasko, patvirtinti prezidento Valdo Adamkaus. Telieka visiems palinkėti ir sėkmės, ir išminties, ir Dievo palaimos.

Lietuvoje šiuo metu yra 15 ministerijų. Nors jų skaičius gerokai apkarpytas nuo nepriklausomybės atkūrimo laiko, bet dar galety ir sumažėti — juo mažiau biurokratu, tuo veiksmingesnis darbas (na, ir išlaidos mažesnės). Kai kurie ministrai liko tie patys: krašto apsaugos — Česlovas Stankevičius; užsienio reikalų — Algirdas Saudargas; išliko ir socialinės apsaugos ir darbo Irena Degutienė. Iš tikrųjų ji šiuo metu yra vienintelė moteris vyriausybėje. Konservatoriai prarado vieną kėdę, tačiau jų partijos narys vis tiek vadovauja vyriausybei; krikščionys demokratai, kaip ir anksčiau, užima dvi ministerijas, bet įdomu, kad penki nauji ministrai yra nepartiniai. Tokia sudėtis gali būti ypač veiksminga, nes yra pakankamai įvairus pažiūrų pasiskirstymas.

Norime tikėti, kad naujieji ministrai kreips ypatingą dėmesį į tas klaidas, dėl kurių Lietuvos ūkio, ekonomikos, sveikatos apsaugos, švietimo ir mokslo, teisingumo ir kiti kurį kitų svarbiųjų sričių vežėtos negali sklandžiai riedėti į geresnę visos tautos ateitį. Kiekvienas kandidatas į ministro kėdę — tuoj po pakvietimo — skubėjo pakritikuoti savo pirmtako darbą ir žadėjo stengtis, kad „būtų kitoks vaizdas“. Aišku, lengviau pasakyti, negu padaryti, tačiau pradžia jau padaryta — ministrai bent suvokia, kas taisytina.

Prezidentas Valdas Adamkus vakar pareiškė, kad „ministrai yra geri savo srities specialistai, o Lietuva su didžia viltimi ir geromis nuotakomis pasitiks šį ministrų kabinetą...“ Deja, geranoriškas pasitikimas yra tik viena medalia puse, linkime, kad, atvertus antrąją — kai naujieji ministrai pradės vykdyti vyriausybės programą, kuri iš esmės nėra pakeista, nepamatysime visai kitokio vaizdo. Stebukli nepadarė buvusioji vyriausybė, vargiai per savaitę, mėnesį ar net kur kas ilgiau, padarys ir dabartinė, juo labiau, kad jos kadencijos

trukmė nėra tokia ilga. Vis tik prezidento tiesa: visi parinktieji žmonės (nors iki šiol — nedaug žinomi) turėtų neblogai nusimanyti apie užimanų pareigų reikalavimus. Pvz.: sveikatos apsaugos ministras Raimundas Alekna yra gydytojas, psichiatras, buvęs ligoninės vedėjas, dirbęs (prie dr. Bredikio) kaip apsaugos ministerijos sekretorius, žemės ūkio ministras Edvardas Magerokas apkarpytas nuo nepriklausomybės atkūrimo laiko, bet dar galety ir sumažėti — juo mažiau biurokratu, tuo veiksmingesnis darbas (na, ir išlaidos mažesnės). Kai kurie ministrai liko tie patys: krašto apsaugos — Česlovas Stankevičius; užsienio reikalų — Algirdas Saudargas; išliko ir socialinės apsaugos ir darbo Irena Degutienė. Iš tikrųjų ji šiuo metu yra vienintelė moteris vyriausybėje. Konservatoriai prarado vieną kėdę, tačiau jų partijos narys vis tiek vadovauja vyriausybei; krikščionys demokratai, kaip ir anksčiau, užima dvi ministerijas, bet įdomu, kad penki nauji ministrai yra nepartiniai. Tokia sudėtis gali būti ypač veiksminga, nes yra pakankamai įvairus pažiūrų pasiskirstymas.

Norime tikėti, kad naujieji ministrai kreips ypatingą dėmesį į tas klaidas, dėl kurių Lietuvos ūkio, ekonomikos, sveikatos apsaugos, švietimo ir mokslo, teisingumo ir kiti kurį kitų svarbiųjų sričių vežėtos negali sklandžiai riedėti į geresnę visos tautos ateitį. Kiekvienas kandidatas į ministro kėdę — tuoj po pakvietimo — skubėjo pakritikuoti savo pirmtako darbą ir žadėjo stengtis, kad „būtų kitoks vaizdas“. Aišku, lengviau pasakyti, negu padaryti, tačiau pradžia jau padaryta — ministrai bent suvokia, kas taisytina.

Prezidentas Valdas Adamkus vakar pareiškė, kad „ministrai yra geri savo srities specialistai, o Lietuva su didžia viltimi ir geromis nuotakomis pasitiks šį ministrų kabinetą...“ Deja, geranoriškas pasitikimas yra tik viena medalia puse, linkime, kad, atvertus antrąją — kai naujieji ministrai pradės vykdyti vyriausybės programą, kuri iš esmės nėra pakeista, nepamatysime visai kitokio vaizdo. Stebukli nepadarė buvusioji vyriausybė, vargiai per savaitę, mėnesį ar net kur kas ilgiau, padarys ir dabartinė, juo labiau, kad jos kadencijos

traukėsi, kiti norėjo priešintis. Naują sieną turėjo užimti kariuomenė, bet Pagėgių igulio gautas įsakymas skubiai pasitraukti ir neturėti jokio sąlyčio su Vokietijos kariuomene. Pasitraukimą trukdė ant plento susirinkę vietiniai smogikai. Mūsų kariai prasišlyne kelia, tik pagrasinė pavartoti ginklą.

1939 m. kovo mėnesio pradžioje buvau paskirtas trečiojo pėstininkų DLK Vytauto pulko vadu.

Štai Kėdainiuose įvykęs nuotykis, rusų kariuomenei okupuojant Lietuvą:

Lietuvos liaudies vyriausybės buvo paskelbtas karo stovis ir įsakyta netrukdyti rusų kariuomenės judėjimui, bet ją sutikti. Bet rusų kariuomenė savo judėjimą slėpdavo.

Pirmą okupacijos dieną pas mane, kaip igulos viršininką, atėjo Kėdainių policijos vadas pranešė, kad ant Nevezio tilto vienos tautybės (žydų) piliečiai grupuojasi ir trukdo judėjimui. Jie pasipriešinę policijai, apstumdė ir nudraskė jų antpečius. Dar iš 1917 metų Rusijos revoliucijos laikų žinojau, kad tokiais laikais įsakymai neatitinka padėčiai ir su pagalba nesukubėja. Po kurio laiko vėl ateina karo komendantas ir policijos vadas su pranešimu, kad minia žygiuoja per miestą, bet kur žygiuoja, nežino. Galvojau, pats išėjusi pažiūrėti ir išaiškinti padėtį. Kartu išsivedžiau budinti parengties būrį.

(Nukelta į 5 psl.)

SENO KARIO GYVENIMO IR KOVŲ ATSIMINIMŲ NUOTRUPOS

PIL. PETRAS GENYS

Nr.11

Pabaiga

Griežtai atsakyti įsakymą vykdyti negalėjau, nes jis galėjo mane areštuoti. Tad jam aiškiniau, kad Kėdainiuose turi antrąjį artilerijos pulką, kodėl jis to nepanaudoja? Įrodinėčiau, kad iš Klaipėdos paimti vienas batalionas negalima, nes nežinau, ką dabar galvoja vokiečiai, ir kaip jie pasielgs. „Tai pasiūsk bent vieną sunkiųjų kulkosvaidžių kuopą“, — nusileido divizijos vadas. Toliau Šiaulių link vykstant, nuotaika blogėjo ir liečiau stotyse atsišaukimų daugiau neišmesti. Šiauliuose mus pasitiko aštuntojo pėst. pulko vado pareigas einas karininkas Jurgaitis ir budintis karininkas Tinteris. Jie norėjo sužinoti smulkesnių žinių apie nakties įvykius Kaune ir pranešė, kad jau yra paskirtas naujas divizijos vadas karin. Tamašauskas, ir kad karin. Jakaičio jie jau nebeklausio.

Kartu su manim važiuo gubernatoriaus padėjėjas p. Šleza(?). Visą dieną buvome nevalge, tad nutarėme Mažeikių stotyje sustoti ir užkąsti. Išlipusius mus su

raportu pasitiko geležinkelio stoties nuovados viršininkas. Jis buvo labai susijaudinęs, kad net rankos drebėjo. Galvojau, kame čia priežastis? Tik bufeto šeimininkei mano bendrakeleivio paklausus, ar aš esu tas griežtasis P. Plechavičius, viskas paaiškėjo.

Gruodžio 17-tos dienos vakare jau buvau Klaipėdoje. Nemažas būrys stotyje susirinkę laukė žinių iš Kauno.

Nors Kariuomenės štabas reikalavo, kad pulkas būtų tinkamoje aukštumoje, bet, papildant pulką, į tai nebūdavo atsižvelgiama. Pulko vadai, norėdami atsi-palaiduoti nuo nepageidaujamo vyresnio kadro, keičiant pulko sudėtį, įterpdavo ir juos.

Pradžioje Klaipėdos pulkas buvo dviejų batalionų sudėties, vėliau buvo suformuotas trečias Macikų dvare, prie Šilutės.

Septintasis pėstininkų Žemaičių kunigaikščio Butėgeidžio pulkas pasižymėjo šaudymo sporte — kariuomenės rungtynėse vis laimėdavo pirmas vietas. Pulko rėpesčiu buvo įkurtas vietos lietuvių igulos karių sporto klubas K.S.S., kuris rungtyniaudavo su vietos vokiečių klubais ir juos nugalėdavo. Vokiečiai nemėgo būti nugalėti ir tas jiems labai nepatikdavo.

Bet buvau ir atsargus. Visą laiką pulke buvo sustiprinta apsauga, ypač naktimis. Buvo vidaus sargybinių, išorinių patrulinių, tam tikrose vietose paruošti sunkieji kulkosvaidžiai ir parengties kuopa. Visą laiką gyvenau kareivinių rajone, kad nebūčiau atskirtas

nuo igulos. Kartais pasklisdavo gandas, kad šią naktį vokiečiai puls, nors tiems gandams netikėdavau, bet vis tiek šiočia tokia įtampa būdavo. Klaipėdos krašte dauguma gyventojų buvo lietuviai ir namie kalbėdavo lietuviškai, bet laike rinkimų balsuodavo už vokiečius, mat jie turėjo ekonomiškų ryšių su Vokietija. Buvo ir lietuvių patriotų.

Isisteigus vokiečių nacių partijai, jų vadai Zaksas ir Mejeris buvo suimti ir nuteisti. Bet paskiau, Vokietijai pareikalavus, buvo leista nacių partijai veikti. Tada vaizdas greit pasikeitė.

1934 m. kovo 1 dieną septintas pėstininkų pulkas buvo perkeltas į Tauragę, kur buvo pastatytos naujos kareivinės. Klaipėdoje paliktas vienas batalionas, iš kurio buvo suformuotas šeštas pėstininkų kunigaikščio Margio pulkas. Tauragės Naumiestyje stovėjo vienas septinto pėst. pulko batalionas ir Pagėgiuose — dviratininkų kuopa su motorizuotu sunkiųjų kulkosvaidžių būriu. Tauragėje dar stovėjo artilerijos grupė ir Tauragės dvare dragūnų pulkas. Dažnai reikėjo važinėti plentais Tauragė — Pagėgiai, Pagėgiai — Šilutė ir Šilutė — Naumiestis. Vakaraus negalima buvo pravažiuoti, nes žygiuodavo ištisos nacių kuopos.

1938 metais Klaipėdos kraštas buvo atiduotas Vokietijai. Iki paskutinės minutės tai buvo laikoma paslapyje, todėl pasitraukti netvarkingai. Ypač pasienio policija jokio įsakymo trauktis negavo, todėl vieni

LYRINIS LIETUVIŲ DAINŲ EPAS

VYTAUTAS NARAŠKEVIČIUS

Tikra lietuvių būtis — giesmė, rauda, daina, sutartinė. Svarbu nenusiminti, svarbiau — dirbti, svarbiausia — dainuoti. Dainuoti — gražiausia ir vertingiausia tautos tradicija.

Gamtos išgyvenimas dainoje yra esminis.

Lietuviai — ne gamtos filosofai. Lietuviai — gamtos poetai. Mūsų dainos ne liūdnos, jos rimtos ir gilios. Jų monotoniškumą primena amžiną jūros bėgimą, religinį ilgį, švelnų džiaugsmą. Gamtos motyvų gausa, išimtinė paralelizmai — baltų senovėje ilgai gyvusio gamtos kulto pasekmė.

„Dievas man pasakė, kad jis vėl norės girdėti mūsų mažas nesvarbias laudies dainas, jos Jam patinka“, — poetizuoja Jonas Mekas.

Mūsų daina — ne ideologijos stabas, ne pataikūnų liaupsė. Daina — gyva tautos dvasia, mūsų balsas Viešpaties ir visų tautų akivaizdoje. Esame didžioji dainų šalis, didingų dainų švenčių žmonės.

Daina — lietuvių vedlys — šventasis pažinimas. Tautos tiesa slypi dainoje. Dainoje yra visas, ko reikia lietuviui. Ji kalba tautos demokratines daugumos vardu. Ne karaliaus, ne didiko, ne kario, ne plesiko ar žudiko, o taikos valstiečių šeimos darbus, rūpesčius ir jausmus daina išsako labai meniškai, išsamiai, bet niekada nepasakydama per daug. Visa valstiečių patirtis švelniai išgiedama, išdainuojama, išraudama. Lietuvių tauta išlaikė šventą seniausią kalbą, papročius, tradicijas, todėl keista, kad neliko dainų apie istorinius veikėjus, karo žygius, pergalės mūšius... I. Kantas pastebėjo lietuvių valstiečių savi-garbą.

Visas lietuvių menas, visa literatūra buvo ir lieka kaimo kultūros parafrazė.

Lietuvio sodyba — lietuvių pilis, žydintis jos sodas — rojus žemėje. Ne mažiau!

Didelis menas visada skirtas dideliems tikslams.

Kiekvieną tautą stiprina jai skirta ideja. Lietuvių misija labiau etinė ir estetinė, nei techninė ar komercinė.

Visi mes — lyriškai iš prigimties ir pašaukimo.

Metaforos žmogus yra transcenduojantis lyrikos žmogus. Poezija — aukščiausia tiesos pajauta. Lyrika — giliausias nuoširdumas. Širdimi jautiame, kaip daina šaukiasi dainos, kaip daina dainai atliepia. Sintezė yra kūryba.

Mūsų dainorėlių sukurtojų ir širdy išaugotų šimtų tūkstančių dainų visuma sudaro nuostabią poemą — pirmąjį pasaulio lyrinį epą, pirmąjį pasaulio valstiečių šeimos dainų poemą, pirmąjį Aristotelio įvardintą eleginį epą.

Dainuojančios tautos epas negali būti ne lyrinis.

Dainų epas pati valstiečių lūpomis išsako ne vien mūsų tautos būtį, bet universalią viso pasaulio žemdirbio jauseną, ideologiją, visas jos teigiamybės ir, be abejo, nenuitytus trūkumus. Nedraša, kuklumas, nepasitikėjimas savimi kaimo žmogui ilgai neleido save išsamiai išsakyti.

Pasaulio maitintojai verti epu, nes artoji sielos nenuodėmingos, lyg mažų vaikų. Tokiems — dangaus karalystė ir pagarba žemėje.

Lyrisnis valstiečių šeimos epas, greta vergvaldžių — Homero „Iliados“ ir „Odisejos“, šalia feodalų „Rolando giesmės“ ir „Nibelungų giesmės“, svariai papildo ir tarsi išsėmia, užbaigia globalinę epų sistemą.

„Pasaulis — tai pirmas pavaldinis kūrinys. Jo atsiradimą imituoja visi svarbūs aktai: gimimas, santuoka, mirtis, darbas, karas ir t.t. Pačias vestuves, darbo dainose atsispindintus kuriamuosius veiksmus galima būtų interpretuoti kaip kosmogoninio akto simbolinį pakartojimą, „M. Eliado“.

Kaimiškas lietuvių gyvenimo būdas. Šeima — meilės šventovė. Bet ir visi pasaulio mitai, padavimai, legendos vienaip ar kitaip kalba apie šeimą. Šeima stovi visos žmogiškosios kultūros pradžioje. „Seimoje ne vieną šimtą metų glaudėsi iš visur išsivartą mūsų kalba, augo šviesos ir tiesos viltys“, J. Marcinkevičius.

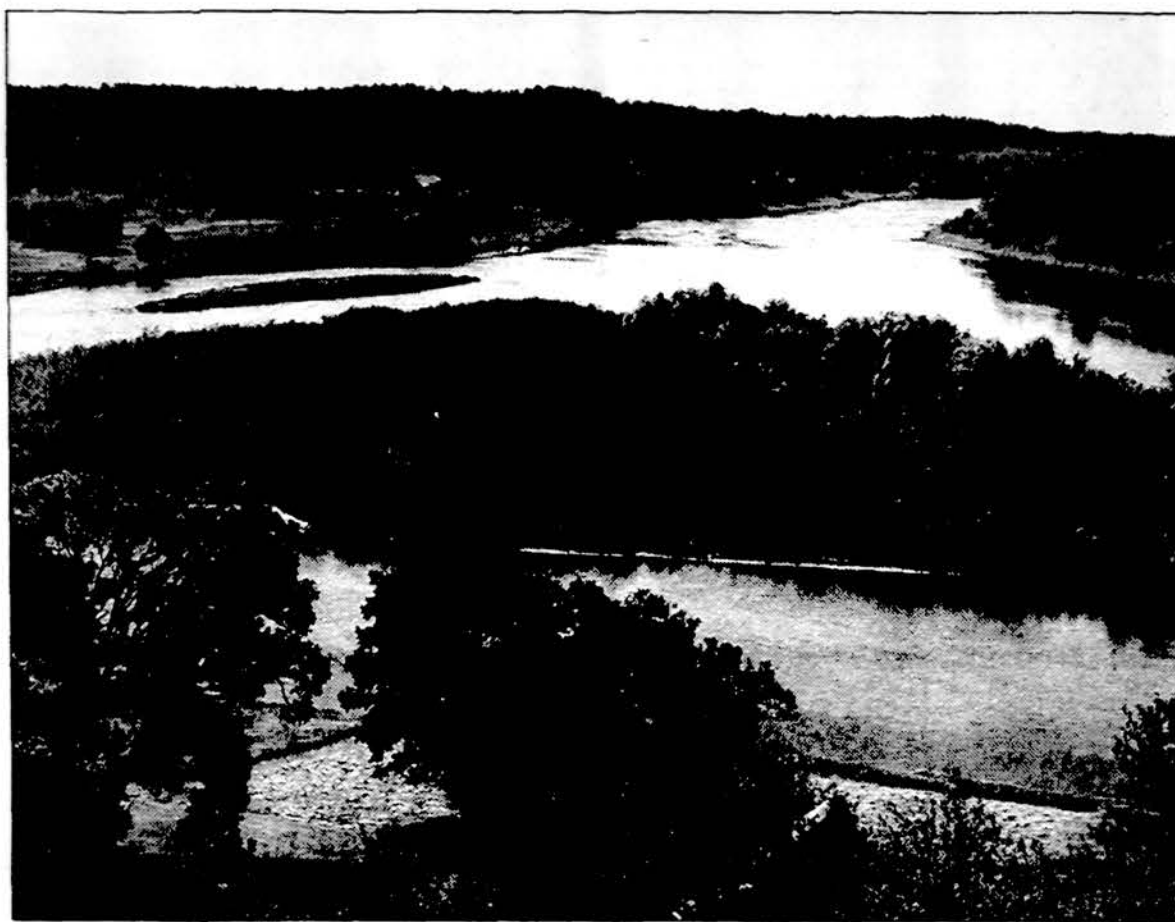
Bevardžiai mūsų dainų epos veikėjai. Ak, ir Dievas yra bevardis — tauriausias iš mirtingųjų, tikri dvasios aristokratai, neabejotini poetai. Juos daina i kosmines aukštumas iškelė: mėnuo — tėvelis, saulė — motulė, sesė — zvaigždėlė, sietynas — brolelis. Tiesa, dar svarbesni už juos epe yra mergutėlė lelijelė, bernutėlis dobilėlis.

Yra trys meno pakopos: simbolinė — pirmaprads naivios poezijos, klasikinė — objektyvi, romantinė — subjektyvi ir moderni mozaika. Valstiečių eposi būdinga simbolinė pakopa.

Visos lietuvių kultūros simbolinis charakteris — dvasinio gerumo ženklas. Simbolis organiška jungia sąmonę ir pasąmonę, kūrišką ir dvasinį, realųjį ir idealųjį pradą. „Tokia simbolika tėra galima ant nepaprastai aukšto vidaus kultūros laipsnio“, Vydūnas.

Dainorėliui svarbios meninės detalės, o ne akcija, veiksmas. Jis išjaučia i žmogaus būties misteriją: gimimą, gyvenimą ir mirtį. Dainų eposi tiesa — proistorinė, visuotinė lyrikos tiesa. Dainos — mūsų proistorė.

Lietuviškos knygos dar nebuvo, o šimtai tūkstančių dainų skambėjo. Sutartinės — už šventąsias indų vedas senės.

Grazus Lietuvos kampelis prie Nemuno.

MANO SVAJONIŲ ŠALIS

Aš Tave dažnai matau, mano svajonių šalie! Tu esi tokia graži ir didi.

Kai einu vakare miegoti, užmerkiu akis ir išvaizduoju Tave. Jaučiu, kaip gaubi savo šiluma, meile. Mano mintys skrenda Tavo žydri dangumi. Kaip puiku matyti visada giedrą dangų, spindintį saulę.

Nusileidžiu žemyn, ant žalių lankų, kur ganosi gyvūneliai ir žvėreliai. Jie ramiai eda sodrią žolę. O koks čia kvapas nuostabus! Kvepia čiobreliais, jonažolėmis. Kaip gera būtų pagulėti čionai. Bitutės aplanko visus geleles ir žoleles. Jos renka skanų medutį.

Kazkur girdėti paukščių šauksmas. Prieinu artiau, pasilenkiu ir pamatau dar visai mažučius paukštelius. Jie šaukia mamą. Matyt, valgyti jau nori. Apsidairau, bet jos nematyti.

nės, nes vedos garsažodžių priedainių neturi.

Amžinybė turi savo laiką. Toks yra ir nuolat pasikartojantis valstiečių buities laikas, kuriame numatomas laisvojo gamtazmogio ciklinis sugrįžimas. Lyrisnis valstiečių epas yra amžinybės — ciklinio laiko meninė išraiška.

Paslaptingos mūsų dainos, nes pati lyrika yra tauri sielos paslaptis.

Kas gali paneigti mūsų sodiečio doros ir gero skonio etaloną? Kas lietuviška — tikrai gražu.

„Aukščiausias tautos dvasios pasiekimas yra tas, kad ji pažįsta pati save“, G. F. Hegelis.

Lietuviui pažinti save — tai suprasti dainą, aprėpti ją visuma.

Mūsų sąmonė, kaip ir gamta, ne dramatinė, ne tragiška — herojinė. Mūsų sąmonė — poetiška, lyrinė.

Paprastumas — ne prastumas — yra etaloninis, klasikinio meno pagrindas. Paprastumo grožis — ne didikų privilegija. Paprastumas, natūralumas — valstiečio esminė savybė.

Ir dabar grožis visada realusnis už išsigimstančio pasaulio pavaldus.

Pirmaprads ir pats jauniausias, visų meniškiausias epas yra jau neatšaukiamas, nesunaikinamas. Dainos epas — savitas. Vienintelis.

Pasaulinis liuanistikos kontekstas nekelia abejonių, tačiau mūsų reikšmingiausias globalinės vertės, visos tautos kūrinys dar nepateiktas. Duokime tautai epą ir ji negalės išnykti, savo universalia kūryba tapusi nepakeičiamu nariu pasaulio tautų šeimoje.

— Neverkite, mamytė tuoj atskris, pamaitins jus.

Imti jų negalima, nes paukščiai pajaus žmogaus kvapą ir gali mesti savo vaikelius. Nerikia, kad žūtų paukšteliai.

Toliau, prie upės, geltonuoja laukas kviečių. Varpos jau sunkios, prinokusios. Šiomet duonos ir pyrago bus daug. Tai labai gerai, nes be duonos žmogus negali gyventi.

Praeinu tiltelių ir patenku i tamsų žalią mišką. Čia girdėti įvairūs garsai. Ir gegutės kukavimas, ir šerno žviegimas, ir briedžio šaukimas. Kaip čia miela ir puiku! Niekas nešaukia, nežudo gyvūnelių, nenaikina gamtos. Pakelyje kvepia žemuogės, mėlynuoja mėlynės. Greitai čia ateis grybautojai ir uogautojai. Einu dairdamasis ir nepastebiu, kai miškas retėja. Patenku i miestą.

Girdėti mašinų burzgimas, troleibusų švilpimas. Kvepia šviežia duona. Matyti gamyklų, fabriko kaminai. Skuba žmonės i darbus, vaikšto i parduotuves. Vaikai eina i mokyklą, i būrelius, i sporto aikšteles. Maži vaikūčiai žaidžia ant žalių pievelės. Jų mamos sėdi ant suoliukų; vienos mezga, kitos siuvinėja, o dar kitos skaito madų žurnalus. Visi kalba tyliai, ramiai.

Mano svajonių šalyje nėra skirtumo tarp tautybių. Visų veidai mieli, su šypsena.

Mokinukai žaidžia kamuoliu. Jie nesipeša, visi draugiški. Šioje šalyje moterys gražios. Jos nežino rūpesčių, pinigų užtenka. Jos laimingos, nes šeimoje viskas gerai, visi sveiki. Vyrai turi nuolatinį gerai apmokamą darbą. O ateis savaitgalis ir daugelis važiuos i gamtą pailsėti.

Mano svajonių šalyje daug gėlių ir medelių. Prie kiekvieno namo gražūs gėlynai. Saligatviai apsidinti vaismedžiais. Jų niekas nelaužo.

Mano šalyje nėra vaikų namų, nes vaikai auga pas gerus tėvus. Nėra seneliams prieglaudos. Jie gyvena su vaikais.

Šioje šalyje niekas nerūko, negeria ir nėra narkomanų. Čia visi žmonės gyvena dorai, tvarkingai. Policija yra, bet ji gyventojų nebaudžia, o padeda nelaimėje.

O kokios parduotuvės! Jų vitrinose kviečia žmones užteiti, nusipirkti prekių už mažas kainas.

Jau miestai vakarėja, užsideda žiburiai. Namų languose matyti šviesos. Mano miestuose ir kaimuose atėjo naktis. Visi eina miegoti, nes rytoj vėl bus nauja darbo diena.

O, mano svajonių šalie, kaip

noriu, kad Tu būtum tikrovi. Aš i Tavo šalį perkeltiau savo mamą, tėtį, močiutę, tris broliukus ir sesutę. Man taip norisi, kad mano šalyje gyventų visi geri žmonės. Norėčiau, kad visada būtų šalia mylima lietuvių kalbos mokytoja Vandutė Vasiliausienė, mano dainavimo mokytoja Natalija, mano krikštėvė Helga ir Vincas.

Aš noriu, kad visi žmonės būtų sveiki, draugiški, nepavydūs ir laimingi. Aš nenoriu matyti ašarų, skausmo, nusi-vylimo.

Aleksas Gorbočiovas

11 metų

Tilže, Karaliaučiaus kraštas, sekmadieninė lietuviška mokykla. PLB Švietimo komisijos skelbto konkurso rašiny.

KUPIŠKIS RENGIASI

470-OSIOMIS METINĖMS

„Kupiškiai — 470“. Toks užrašas, iškeltas virš savivaldybės pastato, skelbia, jog šis miestas Lėvens ir Kupos santakoje jau pasitinka savo įsikūrimo sukaktį. 470 metų sukakties minėjimas Kupiškėje vyks liepos 16-18 d.

Iki to laiko savivaldybė ketina nuveikti daug įvairių darbų: suremontuoti koncertinę estradą, pažyruoti kelius ir takus, Pyragių ežero pakrantėje apgenėti medžius ir iškirsti nereikalingus krūmus, kai kur miesto centre perkloti šaligatvius, perdažyti kai kuriuos pastatus.

Miesto 470 metų minėjimo programoje — tarptautinė folkloro šventė, regioninių tautinių kostiumų pristatymas, sutartinė vakaras, tautodailininkų ir amatininkų mugės, daug įvairių koncertų. Pakviesta svečių iš kitų Lietuvos miestų bei užsienio, kuriems numatytos ekskursijos

„Kupiškiai — 470“. Toks užrašas, iškeltas virš savivaldybės pastato, skelbia, jog šis miestas Lėvens ir Kupos santakoje jau pasitinka savo įsikūrimo sukaktį. 470 metų sukakties minėjimas Kupiškėje vyks liepos 16-18 d.

Iki to laiko savivaldybė ketina nuveikti daug įvairių darbų: suremontuoti koncertinę estradą, pažyruoti kelius ir takus, Pyragių ežero pakrantėje apgenėti medžius ir iškirsti nereikalingus krūmus, kai kur miesto centre perkloti šaligatvius, perdažyti kai kuriuos pastatus.

Miesto 470 metų minėjimo programoje — tarptautinė folkloro šventė, regioninių tautinių kostiumų pristatymas, sutartinė vakaras, tautodailininkų ir amatininkų mugės, daug įvairių koncertų. Pakviesta svečių iš kitų Lietuvos miestų bei užsienio, kuriems numatytos ekskursijos

„Kupiškiai — 470“. Toks užrašas, iškeltas virš savivaldybės pastato, skelbia, jog šis miestas Lėvens ir Kupos santakoje jau pasitinka savo įsikūrimo sukaktį. 470 metų sukakties minėjimas Kupiškėje vyks liepos 16-18 d.

Iki to laiko savivaldybė ketina nuveikti daug įvairių darbų: suremontuoti koncertinę estradą, pažyruoti kelius ir takus, Pyragių ežero pakrantėje apgenėti medžius ir iškirsti nereikalingus krūmus, kai kur miesto centre perkloti šaligatvius, perdažyti kai kuriuos pastatus.

„Kupiškiai — 470“. Toks užrašas, iškeltas virš savivaldybės pastato, skelbia, jog šis miestas Lėvens ir Kupos santakoje jau pasitinka savo įsikūrimo sukaktį. 470 metų sukakties minėjimas Kupiškėje vyks liepos 16-18 d.

S K E L B I M A I

Ivairūs

Nekilnojamo turto

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapols ir Off. Mgr. Aukšė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8854
(773) 581-8854

Parduodama sofa
ir du staliukai. Skambinkite po 4 val. vakaro
tel. 773-471-0720.

ATTENTION IMMIGRANTS!
Canada is accepting applicants for **Permanent Residence!**
Anyone can apply.
For free information call:
1-773-282-9500
GTS concentrating in immigration to Canada
www.redeusa.com

Išnuomojamas 1 miegamojo
graužas butas naujame name.
Nuoma \$425 i mėn. įskaitant visus patarnavimus. Teiraukitės pas Zitą 708-594-1184.

Cicero išnuomojamas 1 miegamojo butas su baldais, elektra ir šiluma vyr. amžiaus vyrui. 200 dol. mėnesiui.
Tel. 708-656-6599.

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(773) 594-4265
(708) 425-7160

RIMAS L. STANKUS

• Greitas ir sąžiningas patarnavimas
• Nuosavybių įkainavimas veltui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

Realmart Realty Group Inc.
6602 S. Pulaski Rd.
Chicago, IL 60629

BALYS BUDRAITIS

Broker Associate
Patarnauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiestuose. Sinteresuoti skambinkite **BUDRAITIS**
Bos. 773-585-6100 Pager 312-308-4307
Fax 773-585-3997

Ieškoma angliškai kalbanti
moteris padėti invalidei moteriai apsitvarkyti ir namų ruošoje. Reikia turėti vairuotojo leidimą. Darbas nuo vakaro iki ryto. Dienos metu - laisva. Rekomendacijos būtinos. Skambinti Jerri, tel. 773-553-3353

Namų valymui reikalingos
moteris, turinčios savo transporto priemonės.
Tel. 815-464-7146
arba 815-464-0261

MARIUS KATILIŠKIO

IR LIŪNĖS SUTEMOS

PREMIJOS

Geguzės 20 d. Švietimo ir mokslo ministerijoje buvo įteiktos rašytojų Marius Katiliškio bei Liūnės Sutomos premijos. Jos kasmet skiriamos Lietuvos jaunųjų filologų konkurso dalyviams už prozos ir poezijos kūrinius.

Šiais metais Marius Katiliškio premija atiteko Rokiško J. Tubelio gimnazijos abiturientui Nerijui Vėtai už apysaką „Liūnės Sutomos premija paskirta Laurynui Rimševičiui, Vilniaus M. Daukšos vidurinės mokyklos abiturientui, už poeziją.“

Marius Katiliškio fondas ir kasmetinė premija įsteigta 1993 metais, o Liūnės Sutomos premija — 1994 metais to paties fondo lėšomis. Šio fondo steigėjai — rašytoja Liūnė Sutura (Zina Katiliškienė) bei Švietimo ir mokslo ministerija. Fondą remia „Metmenų“ redakcija. (Elta)

Marius Katiliškio fondas ir kasmetinė premija įsteigta 1993 metais, o Liūnės Sutomos premija — 1994 metais to paties fondo lėšomis. Šio fondo steigėjai — rašytoja Liūnė Sutura (Zina Katiliškienė) bei Švietimo ir mokslo ministerija. Fondą remia „Metmenų“ redakcija. (Elta)

Marius Katiliškio fondas ir kasmetinė premija įsteigta 1993 metais, o Liūnės Sutomos premija — 1994 metais to paties fondo lėšomis. Šio fondo steigėjai — rašytoja Liūnė Sutura (Zina Katiliškienė) bei Švietimo ir mokslo ministerija. Fondą remia „Metmenų“ redakcija. (Elta)

Marius Katiliškio fondas ir kasmetinė premija įsteigta 1993 metais, o Liūnės Sutomos premija — 1994 metais to paties fondo lėšomis. Šio fondo steigėjai — rašytoja Liūnė Sutura (Zina Katiliškienė) bei Švietimo ir mokslo ministerija. Fondą remia „Metmenų“ redakcija. (Elta)

Marius Katiliškio fondas ir kasmetinė premija įsteigta 1993 metais, o Liūnės Sutomos premija — 1994 metais to paties fondo lėšomis. Šio fondo steigėjai — rašytoja Liūnė Sutura (Zina Katiliškienė) bei Švietimo ir mokslo ministerija. Fondą remia „Metmenų“ redakcija. (Elta)

Marius Katiliškio fondas ir kasmetinė premija įsteigta 1993 metais, o Liūnės Sutomos premija — 1994 metais to paties fondo lėšomis. Šio fondo steigėjai — rašytoja Liūnė Sutura (Zina Katiliškienė) bei Švietimo ir mokslo ministerija. Fondą remia „Metmenų“ redakcija. (Elta)

Marius Katiliškio fondas ir kasmetinė premija įsteigta 1993 metais, o Liūnės Sutomos premija — 1994 metais to paties fondo lėšomis. Šio fondo steigėjai — rašytoja Liūnė Sutura (Zina Katiliškienė) bei Švietimo ir mokslo ministerija. Fondą remia „Metmenų“ redakcija. (Elta)

Marius Katiliškio fondas ir kasmetinė premija įsteigta 1993 metais, o Liūnės Sutomos premija — 1994 metais to paties fondo lėšomis. Šio fondo steigėjai — rašytoja Liūnė Sutura (Zina Katiliškienė) bei Švietimo ir mokslo ministerija. Fondą remia „Metmenų“ redakcija. (Elta)

Marius Katiliškio fondas ir kasmetinė premija įsteigta 1993 metais, o Liūnės Sutomos premija — 1994 metais to paties fondo lėšomis. Šio fondo steigėjai — rašytoja Liūnė Sutura (Zina Katiliškienė) bei Švietimo ir mokslo ministerija. Fondą remia „Metmenų“ redakcija. (Elta)

Marius Katiliškio fondas ir kasmetinė premija įsteigta 1993 metais, o Liūnės Sutomos premija — 1994 metais to paties fondo lėšomis. Šio fondo steigėjai — rašytoja Liūnė Sutura (Zina Katiliškienė) bei Švietimo ir mokslo ministerija. Fondą remia „Metmenų“ redakcija. (Elta)

Marius Katiliškio fondas ir kasmetinė premija įsteigta 1993 metais, o Liūnės Sutomos premija — 1994 metais to paties fondo lėšomis. Šio fondo steigėjai — rašytoja Liūnė Sutura (Zina Katiliškienė) bei Švietimo ir mokslo ministerija. Fondą remia „Metmenų“ redakcija. (Elta)

Marius Katiliškio fondas ir kasmetinė premija įsteigta 1993 metais, o Liūnės Sutomos premija — 1994 metais to paties fondo lėšomis. Šio fondo steigėjai — rašytoja Liūnė Sutura (Zina Katiliškienė) bei Švietimo ir mokslo ministerija. Fondą remia „Metmenų“ redakcija. (Elta)

Marius Katiliškio fondas ir kasmetinė premija įsteigta 1993 metais, o Liūnės Sutomos premija — 1994 metais to paties fondo lėšomis. Šio fondo steigėjai — rašytoja Liūnė Sutura (Zina Katiliškienė) bei Švietimo ir mokslo ministerija. Fondą remia „Metmenų“ redakcija. (Elta)

Marius Katiliškio fondas ir kasmetinė premija įsteigta 1993 metais, o Liūnės Sutomos premija — 1994 metais to paties fondo lėšomis. Šio fondo steigėjai — rašytoja Liūnė Sutura (Zina Katiliškienė) bei Švietimo ir mokslo ministerija. Fondą remia „Metmenų“ redakcija. (Elta)

Balandžio mėnesį Čikagos Symphony Orchestra Hall koncertavo įžymusis Salzbūrgo — V. A. Mozarto gimtojo miesto — Mozarteum orkestras. Jame pirmąsiais smuikais griežė ir du muzikantai iš Lietuvos — Paulius Sondeckis (kairėje) ir Leonidas Binderis. Paulius šiame žymiajame orkestre groja trečius metus, Leonidas — septintus.

Nuotr. Emilijus Andrulytė

Būrelis nuomotuotų lietuvių moterų. Nuometas — ištektėjusios moters galvos apdangalas.

BOSTONO LITUANISTINĖS MOKYKLOS 50-SIS JUBILIEJUS

Šiuo metu, kai visas pasaulis ruošiasi triukšmingai sušikti naująjį tūkstantmetį, Bostono lituanistinė mokykla taip pat rengiasi atminti ypatingą istorinį momentą. Šis momentas įvyko prieš penkiasdešimt metų, kai Bostono lituanistinė mokykla oficialiai atvėrė savo duris pirmiesiems mokiniams. Budama viena ilgiausiai visoje Amerikoje veikiančių lituanistinių mokyklų, ji turi ypač daug kuo didžiulius.

Per tą pusę šimtmečio, Bostono lituanistinė mokykla išauklėjo dvi kartas tautiškai susipratusių jaunimo, kurio daugumas ir šiandien tebedirba lietuviškoje bendruomenėje, organizacijose ir kultūrinėje veikloje. Taip pat mokykloje dirba ir darbuotojai didelis būrys nuostabiai gabių ir pasiaukojančių mokytojų bei direktorių, be kurių pastangų mokykla nebūtų gyvavusi taip ilgai ir sėkmingai.

Šis Bostono lituanistinės mokyklos jubiliejus turi būti mūsų visų tinkamai įvertintas bei džiaugsmingai paminėtas. Norėdami garbingai švęsti šią brangią sukaktį, Bostono lituanistinė mokykla pradeda ruoštis iškilmingam vakarui.

Prašome siųsti bet kokią medžiagą šiuo adresu: Brigita Špakevičiūtė-Rasienė, 334 Harvard St., #K-6, Cambridge, MA 02139.

Jubiliejaus komitetas

Šis vakaras įvyks lapkričio 13 dieną, South Bostono Lietuvių piliečių draugijos namuose. Jau sudarytas renginio organizacinis komitetas, kuris pasiskirstė pareigomis ir rūpinasi, kad šis vakaras padėtų užtikrinti Bostono lituanistinės mokyklos tęstinumą, jos ilgesnį išsilaikymą, bei jos didelę svarbą mūsų lietuviškam gyvenimui.

Jubiliejaus organizacinis komitetas šiuo kreipiasi į visus, kurie lankė Bostono lituanistinę mokyklą arba joje mokytojavo. Norėtumėm paminėti buvusius, dabartinius ir mirusius mokytojus ir mokinius... Ilgai nedelsiant, prašome iš jūsų atsiminimų, faktų, anekdotų ar nuotraukų, kuriuos norėtumėm surinkti ir išspausdinti suaktyvinėje knygelėje. Už visus atsiliepimus būsim labai dėkingi. Ant nuotraukų prašytume užrašyti datas, vardus bei pavardes. Po spausdinimo mes grąžinsime atsiųstas nuotraukas.

Prašome siųsti bet kokią medžiagą šiuo adresu: Brigita Špakevičiūtė-Rasienė, 334 Harvard St., #K-6, Cambridge, MA 02139.

Jubiliejaus komitetas

Raminta Marchertienė (tel. 630-243-9488) rūpinasi gauti suaukotų rūbų, batų, žaislų, higienos bei mokslo priemonių, invalidams ramentų ir ratelių „Saulutės“, Lietuvos vaikų globos būrelio siuntiniams į Lietuvą, o gavusi daiktus, rūpinasi pakavimu ir krovimo į talpintuvą talka.

Nuotr. Baniutės Kronienės

SENO KARIO GYVENIMO IR KOVŲ ATSIMINIMAI

Atkelta iš 3 psl.

Atkėlus kareivinių vartų, pasirodė, kad minia jau prie vartų. Tą pačią akimirką prie būrio buvęs viršila, man įsakius, sukomandavo: „Valio, pirmyn ant demonstrantų!“ Tik sudulėjo, ir dingo visi demonstrantai.

Netrukus atsukė Kario komendantas ir Policijos vadas praneša, kad suėmė ir į kalėjimą uždarė demonstrantų vadą, ir klausia: ką daryti? Atsakiau: „Kreipkitės į Kariuomenės štabą“. Kariuomenės štabe atsiliepęs vienas generolas įsakė suimti laikyti kalėjime. Bematant supratau, kad tas įsakymas neatitiko esamai padėčiai, nes iš vienos pusės mums įsakoma neišsiskirti ir padėti ramiai sutikti, o iš kitos — demonstrantus sodiname į kalėjimą. Pasirodė, kad dėl tų demonstracijų buvo kaltas rusų šarvuotos brigados komisarai, atsiųstas iš Gaižūnų poligono demonstracijas suorganizuoti. Ta demonstracija, mums nieko nepanešus, turėjo sutikti per Kėdainius iš Gaižūnų poligono pražygiuojančius rusų kariuomenės dalinius. Mat norėta, kad „liaudis“, o ne tvarką palaikančios įstaigos, jas surengtų. Greit atvyko ir toji rusų brigada. Kai kas pasiskundė brigados komisarui, kad lietuvių kariai juos išvaikė. Aš komisarui paaiškinau: „Kai jūsų šaly karo stovis, tai juk ir pas jus negalima demonstruoti!“ Komisarai man nieko neatsakė, o tiems, kurie jam pasiskundė, jis pasakė: „Jūs žinote, kas jus išvaikė, tai veliau su jais atsiskaitykite. Revoliucija nevykdoma baltomis pirštinėmis“.

Netrukus buvau sukeistas su ketvirto pestininkų Lietuvos karaliaus Mindaugo pulko vadu pulkininku Žadeika. Už dviejų savaitių — 1940 m. rugpjūčio 1 dieną, buvau iš kariuomenės atleistas. Tą pačią dieną Lietuvos kariuomenė buvo įjungta į Raudonąją armiją.

Paruošė Karolis Milkovaitis
(Pabaiga)

Liaudies dainas Taikomosios dailės muziejuje atliko folkloro ansamblis „Ratilio“. Karinių istorinių dainų vakarą gegužės 25 d. prie „Žalgirio mūšio“ paveikslą prasadėjo festivalis „Samba, skamba kankliai“. Nuotr. Eltos

REMIJA „ČIURLIONIO INSTITUTO“ STEIGIMA

Gegužės 7 d. Kultūros ministerijoje įvykusiame susitikime su įvairių kultūrinių projektų vadovais, menininkais aptarta viešosios įstaigos „Čiurlionio institutas“ steigimo tikslai bei tolesnės darbų gairės. „Čiurlionio instituto“ steigėjai — LR kultūros ministerija ir Lietuvos kultūros fondas. Susirinkusieji nedvejodami pritarė šio instituto idėjai. Beveik visose Europos valstybėse (Švedijoje, Danijoje, Lenkijoje, Slovėnijoje, Latvijoje, Estijoje ir kt. veikia tokie institutai. Kiekvienoje šalyje šios pakraipos institutai yra skirtingi; vienu valstybiniai, kitur — visuomeniniai. Pvz., Latvijos instituto steigėja yra Latvijos vyriausybė, Estijos institutas — nevalstybinė institucija.

Pagrindinės tokių institucijų darbo kryptys: kultūrinės, visuomeninės informacijos skleidimas šalies viduje ir, svarbiausia, — už jos ribų. Įdomu, kad daugelis Europos kultūros sklaidai besirūpinančių institucijų turi savo atstovus užsienyje.

Institucijos, kurios tikslas būtų Lietuvos kultūros ir meno sklaidą pasaulyje, įkūrimo idėja puoselėta jau seniai — beveik dešimtmetį. Tokio instituto atsiradimu Lietuvoje suinteresuoti ir mūsų kaimynai, jau turintys savo kultūros ir meno sklaidos įstaigas.

Gegužės 10 d. Kultūros ministerijoje viceministras Juozas Sirvinskis susitiko su Švedijos instituto generaliniu direktoriumi Erlandu Ringborgu. Švedijos institutas, susipažinęs su „Čiurlionio instituto“ programos projektu, pasirodęs bendradarbiauti su „Čiurlionio institutu“, skirti metodinę bei finansinę pagalbą (500 tūkst. Švedijos kronų — apie 250 tūkst. Lt), kviečiantis instituto darbuotojus stažuotėms Švedijos institute, siūstį į Lietuvą savo ekspertus. Beje, Švedija yra viena iš pirmųjų šalių, kurioje įsteigtos Lietuvos kultūros atašė pareigos. Finansinės paramos taip pat tikimasi ir iš Lietuvos Respublikos vyriausybės.

Susitikime su įvairių kultūrinių projektų vadovais, menininkais, reklamos ekspertais pažymėta, kad ši institucija turi būti kuo naudingesnė Lietuvai. „Čiurlionio institutas“ turėtų ne tik inicijuoti kultūrinius projektus, bet svarbiausia — užsiimti jų koordinavimu.

Susitikimo metu nutarta rengti tęstinį seminarą „Lietuvos kultūros meno sklaidos strategija“, nes diskusijų metu dar daug kas turėtų paaiškėti. Todėl siekiama bendradarbiauti su įvairių kultūrinių projektų organizatoriais. Susitikime pabrėžta, kad orga-

nizacinė struktūra jau yra, tačiau reikia pasirūpinti turiniu, būtina pradėti kaupti kultūrinės informacijos banką, užsiimti lešų paieška ir „apsaugoti“ kultūriniais projektais. Taip pat pažymėta, kad prie instituto veiklos turėtų prisidėti ne tik atskiri asmenys, bet ir struktūros. Planuojama, kad instituto veikloje plačiai dalyvaus ne tik Kultūros ministerija, bet ir Švietimo ir mokslo bei Užsienio reikalų ministerijos.

„Kultūros gyvenimas“, 1999 m. Nr. 16

AUGUSTAVO KANALAS I UNESCO SARAŠA

Lenkijos specialistai kviečia Baltarusijos ir Lietuvos paminklosaugininkus kartu pateikti siūlymą, kad į UNESCO pasaulio paveldo sąrašą būtų įrašytas ir Augustavo kanalas. Tai nuspręsta Augustave (Lenkija) vykusiame tarptautiniame seminare „Augustavo kanalo sutvarkymas ir apsauga. Gamtos ir kultūros vertybės, istorija, turizmas“. Seminare kartu su Lenkijos, Baltarusijos bei Prancūzijos atstovais dalyvavo ir Lietuvos delegacija, vadovaujama Kultūros vertybių apsaugos departamento (KVAD) direktorės Dianos Varnaitės.

Seminarą organizavo Lenkijos paminklinio kraštovaizdžio apsaugos centras ir vietos savivaldybė. Jo tikslas — pasirengti siūlyti Augustavo ka-

nalą įrašyti į UNESCO pasaulio paveldo sąrašą, kaip gamtos ir technikos paminklą.

Devynioliktojo amžiaus pirmoje pusėje statytas Augustavo kanalas sujungė Vyslą su Nemunu. Šio projekto tikslas — apeiti Prūsijos valdomą teritoriją ir patekti į Baltijos jūros uostus. Statybos darbai prasidėjo 1824 metais, buvo užbaigti 1838 metais.

Dabar Augustavo kanalas su šliuzais, kitais kanalais priklausančiais statiniais įrašytas į paminklų sąrašą ir yra vienas iš svarbiausių Lenkijos vandens technikos ir inžinerijos istorijos objektų. Kanalo teritorija jungia trijų dabartinių valstybių — Lenkijos, Baltarusijos ir Lietuvos — pasienį. Čia ypač gražus, turistus patraukiantis kraštovaizdis. Tarptautinio seminaro dalyviams buvo sudaryta reta proga garlaiviu perplaukti vieną iš pagrindinių turistinių trasų nuo Augustavo iki Parnievo.

Seminaro dalyvių pranešimuose apžvelgta Augustavo kanalo istorija, išskirtos kultūros, kraštovaizdžio vertybės. Ypač karšta buvo diskusija apie kraštovaizdžio išsaugojimą nuo besiskverbiantių statybų, nebūdingos tam kraštui architektūros.

Seminaro dalyviai pritarė sumanymui rengti dokumentus ir siūlyti, kad Augustavo kanalas būtų įrašytas į UNESCO reikšmingiausių pasaulio paminklų sąrašą. Priešidėti prie šio teikimo pakviestas Baltarusija ir Lietuva. (Elta)

Brangintai ir mylėtai motiutei

A.†A. EVAI PAŠKEVIČIENEI BANYTEI

mirus, jos anūkė REGINĄ ŠLIAŽIENĘ ir jos šeimą, taip pat jos dukrą REGINĄ PATLABIENĘ su šeimą nuoširdžiai užjaucia ir kartu liūdi

Juozas ir Rėda Ardžiai
Viktoras ir Ona Šilėnai

A.†A. JULIUI RAULINAIČIUI

mirus, reiškiamė nuoširdžią užuojautą žmonai IRENAI ir visai šeimai.

Krikšto sūnus Kęstutis Šonta ir šeimą

Brangiam broliui

A.†A. JULIUI RAULINAIČIUI

mirus, ALGĮ RAULINAIČIŲ ir artimuosius giliai užjaucia ir kartu liūdi

Nijolė, Vida ir Algimantas Bražėnai

DRAUGAS, 1999 m. birželio 2 d., trečiadienis

5

A.†A. BIRUTĖ TERESĖ ALIŠAUSKAITĖ STONČIENĖ

Gyveno Lietuvoje, Klaipėdoje. Po sunkios ir ilgos ligos mirė 1999 m. gegužės mėn. 28 d., sulaukus 66 m. amžiaus.

Gimė Meiliūnų km., Vištyčio valsč., Vilkaviškio apskrityje.

Nuliūdę liko sūnus Raimundas su šeima, dukte Virginija su šeima; sesuo Genovaitė Ališauskaitė Lietuvoje ir brolis Amerikoje — Juozas Ališauskas su šeima; Romas Kartavičius, pusbrolis su žmona Nelza bei kiti giminės.

Velionė Teresė Birutė buvo a.a. Jono Stončiaus žmona.

Velionė bus laidojama Lietuvoje 1999 m. gegužės 30 dieną.

Prašau giminės pasimelsti už velionės sielą.

Nuliūdęs brolis su šeima.

A.†A. JŪRŲ KAPITONAS INŽ. POVILAS LABANAUSKAS

Mirė 1999 m. gegužės 28 d. Port St. Lucie, Florida, sulaukęs 90 metų amžiaus.

Nepriklausomoje Lietuvoje buvo pirmojo Lietuvos karo laivo „Prezidentas Smetona“ kapitonas. Amerikoje baigė elektroninę inžineriją, dėstė Marquette universitete, WI. Nuo 1951 iki 1984 metų dirbė Voice of America lietuvių skyriuje ir Pietų Amerikos Divizijoje. Šių metų vasario mėn. Lietuvos prezidento dekretu jam buvo įteiktas Lietuvos Didžiojo Kunigaikščio Gedimino III laipsnio ordinas.

Liūdesyje liko giminės: sesuo Ona Minutkienė Lietuvoje, sesuo Liuda Jurenienė su vyru Petru Kanadoje, brolis Vytautas su žmona Uogute Amerikoje, Stasys Labanauskas su žmona Lione Amerikoje, dr. Kostas Labanauskas su žmona Irena Lietuvoje. Sūnėnai: Mindaugas Labanauskas ir Juozas Norkus su šeimomis bei Algis Jurenas. Dukterė: Danutė Karpavičienė, Julija Ruslienė, Sofija Hopkins, Teresė Avizienienė, Ona Polyak ir jų šeimos.

Velionis buvo brolis a. a. Marijos Norkienės. Velionis bus pašarvotas Royal Palm Memorial Gardens, W. Palm Beach, FL. Maldos ir atsisveikinimas birželio 10 d., 10 val. ryto. Numatytos Mišios Washington, D. C., Our Lady of Lourdes bažnyčioje birželio 12 d. Prašome pasimelsti už a. a. Povilo sielą.

Nuliūdę seserys, brolis ir kiti giminės

Mūsų mylima Mamytė, Motiutė, Sesuo, Uošvienė ir Draugė

A.†A. EUGENIJA LUCIENĖ-LUTZ

mirė 1999 m. balandžio 3 d. ir buvo palaidota balandžio 12 d. Vokietijoje, Huetttenfeldo kapinėse. Buvo veikli įvairiose organizacijose, priklausė Vokietijos ir Stuttgarto Moterų klubams ir buvo jų pirmininke. Buvo bendradarbiė Vasario 16-osios gimnazijoje. Širdingai dėkojame kun. Dėdiniui už ligonės lankymą ir maldas koplyčioje bei dalyvavusius kunigams; solistei Nelei ir Arvydai Paltinams už giesmes. Atsisveikinimo žodžius tarusiems direktoriui A. Šmitui, Irenai Timpa, Romuvos LB apylinkės pirmininkei, ir skautams. Nuoširdi padėka Jonui Vaicekauskui už globą, giminėms ir draugams už gėles ir pareikštą užuojautą.

Liūdi sūnus Alfredas Lutz su žmona Ute, anūakai Kai Linas ir Jan Vitas; duklė Zita Dubauskienė su vyru Ignu, anūkais Zitute ir Ignuku.

A.†A. JULIUI RAULINAIČIUI

Amžinybėn iškeliavus, nuoširdžiai užjauciamė žmoną IRENĄ, dukrą JŪRATĘ, sūnus ARVYDĄ ir SIGITĄ, brolių ALGĮ, jų šeimas ir artimuosius. Liūdimė kartu su jumis.

Los Angeles ateitininkų šeima

A.†A. LIUDUI KAIRIUI

mirus, jo žmonai NIJOLEI, dukroms DAIVAI ir ŽIBUTEI bei jų šeimoms, reiškiamė gilią užuojautą ir kartu liūdimė.

Ramunė ir Vincas Lukai
Danguolė Kviklytė

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Neria Šimkus, Orland Park, IL, savo gimtadienio švente (birželio 2 d.) pasidalino su „Draugu“, atsiųsdamas 100 dol. auką, kaip jis laiškelyje rašo: „vietoj pasi-
linksminimų, siunčiu paramą dienraščiui“. Sveikiname ma-
lonų skaitytoją su brandaus
amžiaus sukaiktimi ir de-
kojame už dovana. Juk „Drau-
gas“ šįmet švenčia 90 metų
gimtadienį, tad ši dovana dar
prasmingesnė!

Čikagos ir apylinkių ateitininkų šeimos šventė ir Ateitininkų namų gegužinė vyks sekmadienį, birželio 6 d. Šventės prasidės 9 val. r. šv. Mišiomis Pal. Jurgio Matulaičio misijoje, Lemonte. Po Mi-
šių bus trumpa akademinė programa PLC didžiojoje sa-
lėje. Paskui visi kviečiami į Ateitininkų namus pietums ir pabendravimui pavasario pa-
puoštoje Ateitininkų namų aplinkoje.

Manigirdo Motekaičio for-
tepijono studijos mokinių kon-
certas įvyks šį penktadienį,
birželio 4 d., 7 val. v. Jaunimo
centro salėje. Po koncerto —
kavutė. Įėjimas veltui — visi
maloniai kviečiami atsilanky-
ti.

Kviečiama talka: šešta-
dienį, birželio 5 d., vėl bus
kraunami „Saulutės“, Lietu-
vos vaikų globos būrelio, siun-
tiniai. Galintys padėti, pra-
šomi rinktis PLC apatinėje
mašinų pastatymo aikštelėje
9:45 val. r. Bus apie 300 dėžių.
„Saulutė“ dėkoja anksčiau pa-
dėjusiems ir tikisi, kad šį
kartą vėl atsiras galinčių atei-
ti į talką.

LAISVĖ FONDAS STUDIJŲ DIENOS ANYKŠČIUOSE

Į laisvę fondo lietuviškai
kultūrai ugdyti Lietuvos sky-
rius šią vasarą rengia aštun-
tąsias studijų dienas. Jos bus
Anykščiuose birželio 23-27 d.
Pagrindinė studijų tema —
„Bendruomenė Lietuvoje: is-
torinė patirtis ir perspekty-
vos“. Kadangi tuo metu Lietu-
voje bus nemažas skaičius be-
silankančių užsienio lietuvių,
norime pateikti nors keletą
šių studijų dienų programos
punktų.

Su paskaitomis ir praneši-
mais dalyvaus: dr. Kazys
Ambrozaitis — „Istorinis Bir-
želio sukilimo palikimas“;
prof. dr. Kęstutis Skrupskelis —
„Kritinė istorija ir 1941 m.
sukilimas“; Valentinas Mitė
(Laisvosios Europos radijas) —
„Spaudos įtaka bendruome-
nės raidai“; amb. dr. Vytautas
Dambra — „Nesibai-
gianti rezistencija: 25 metai
be Juozo Brazyčiaus“. Taip pat
su paskaitomis (tuo tarpu te-
mos nežinomos) dalyvaus prof.
R. Grigas, doc. R. Stačiokas,
dr. Kąjėtonas Čeginskas. Sim-
poziume, kurio tema yra „Ži-
niasklaidai ir jaunimo verty-
bės“, dalyvaus Aukšė Balčytienė
(VDU), Petras Kimbrys
(„Naujas židinys“), Kęstutis
Masiulis (VU), Vaidotas Žu-
kas (Lietuvos radijas).

Šeštadienio (06.26) vakare
bus poeto Bernardo Brazdžio-
nio kūrybos vakaras ir koncer-
tas. Numatytos kelios išvykos
į istorines Anykščių apylinkes
ir į klijimo teatro spektaklį.

Šias studijų dienas rengia
ILF Lietuvos filialo valdyba,
kurios pirmininku yra Benius
Mazeika. Prie rengimo darbų
prisideda ir Anykščių meras
S. Nefas, kuris pasiūlė net ir
pagrindinę studijų dienų
temą.

J.B.

T. marjonų provincijolas
kun. Donald Petraitis, MIC,
šiandien išvyksta į Romą, o
vėliau vyks į Lenkiją, kur da-
lyvaus ypatingose iškilmėse:
popiežius Jonas Paulius II
pastoracinio vizito į Lenkiją
metu paskelbs palaimintai-
siais 108 lenkus kankinius,
žuvusius nacių režimo metais.
Toje kankinių grupėje yra ir
du marjonai kunigai: Antho-
ny Leszczewicz ir George Kas-
zyra, nužudyti Gudijoje 1943
m. provincijolas į Čikagą su-
grįš liepos 6 d.

Anglų kalbos pamokos
Marquette Parko apylinkėje.
Registracija pradedantiems
bus St. Adrian mokykloje,
7014 S. Washtenaw, ketvirta-
dienį, birželio 3 d., 7 val. vak.
Pamokos vyks antradieniais ir
ketvirtadieniais, nuo 7 iki 9 val.
vakarais, pradedant birželio 8
d. Informacijos teikiama tele-
fonu (skambinti SWOP): 773-
471-8208.

„Ulos“ ansamblio kankininkė Kristina Kuprytė. Nuotr. B. Kronienės

SKELBIMAI

• **Brighton Parko lietuvių**
namų savininkų draugijos ge-
gužinė vyks sekmadienį, bir-
želio 6 d., 12 val. po pietų
Šaulių namuose, 2417 W. 43
St. Bus skanaus lietuviško
maisto, loterija, šokiai. Gros K.
Ramanausko orkestras. Visus
maloniai kviečiame pasilinks-
minti ir pabendrauti. Narius
prašome atnešti loterijai fantų.
9/93

• **Čikagos lituanistinė**
mokykla ieško mokytojų
kitiems mokslo metams. Susi-
domėje skambinkite mokyklos
vedėjai tel. 630-632-6331.

• **ALMOS FONDUI A.A.**
Henriko Varanecko, Chicago,
IL, mirusio 1999 m. balandžio
7 d., atminimą pagerbdami,
giminės, draugai ir pažįstami
suaukojo \$600, kuriuos per-
siuntė žmona Danutė Varane-
ckienė. Knights of Colum-
bus, Sunny Hills, FL, per kun.
Leonardą Muneitį atsiuntė
\$150. A.A. Benediktą Povil-
avičiūną atminimą pagerb-
dama, Irena Ulpa, South Bos-
ton, MA, aukoja \$25. Dėko-
jame! Aukos nurašomos nuo
mokesčių. Tax I.D. 36-4124191.
Čekius rašyti „Lietuvos Naš-
laičių globa“, pažymint, kad
skirta Almos fondui ir siųsti
2711 West 71 St. Chicago IL
60629.

• **Legaliai dar galima**
išrūpinti „Social security“
E. Šumanas, tel. 1-708-720-
2651.

Šv. Kazimiero seserys
kviečia visus dalyvauti Mi-
šiose jų koplyčioje — moti-
niškame name — šeštadienį,
birželio 5 d., 9:30 val. r.,
meldžiant Viešpatį, kad Moti-
na Marija Kaupaitė būtų pas-
kelbta palaimintąja. Mišias
aukos kun. Antanas Zaka-
rauskas, Lietuvos Vyčių ka-
pelionas. Bus visiems gera
proga pasimelsti prie Motinos
Marijos sarkofago, kuriame il-
sisi jos palaikai. Reikia vieno
stebuklo, kad Motina Marija
būtų paskelbta palaimintąja.
Daug malonių buvo suteikta
per jos užtarimą ir šiuo metu
Bažnyčia peržiūri tris iš tų su-
teiktų malonių.

„Ulos“ ansamblio koncer-
tai Lemonte ir Čikagoje buvo
labai sėkmingi ir sutraukė
nemažai žiūrovų. Spalvinga ir
įdomi tautinių šokių, dainų ir
vaikų žaidynių pynė bei jauni-
mo kanklių melodijos buvo
publikos palydėtos gausiais
plojimais. Koncertų zvaigždė
buvo kanklių solistė Kristina
Kuprytė. Ji taip pat kankliavo
Pal. Jurgio Matulaičio misijos
bažnyčioje sekmadienį, 11 val.
Mišių metu.

Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

MINTYS PAGALVOJIMUI

Kas išsizada Dievybės ir sa-
vo tautos, tas yra ligonis. Jis
pasveiks, kai ligos krizė prae-
is. Nes kink lengvabūdiškai
tautos žiedo, kuriam nuvytus
meti į purvą. Nieko nedaryk,
kol rimtai neapgalvoji, kad po
kai kurio laiko nereikėtų dva-
sioje stipriai atgailauti. Jei no-
ri, kad tavo įsitikinimus kiti
pagerbtų, rimtai pagerbk ir jų
įsitikinimus, nors jie tau atro-
dytų ir juokingi. Nesibijok
sveikos kritikos; juk tu savo
drabužius irgi laikai nuo laiko
išdulkini. Tegul apie tave kal-
ba ne tavo liežuvis, bet tavo
darbai. Tavo gimtosios žemės
akmenėlis yra brangesnis už
svetimos žemės aukso gabalą.

Muzikas Juozas Bertulis

Boružė. Piešė Kristina Kairelytė.

SUGRIŠK, PAVASARĖLI

Dundė, griautini, du du

Pabusk, upeli, po ledu.

Sugrišk, pavasarėli.

Purienos, skleiskit taureles,

Linksmi užtraukit

daineles,

Strazdai ir vyturėliai!

Liūliukit, lankos, nuo

gėlių,

Pagrok, žiogeli, sparneliu,

Bitele, lek į puotą:

Jau nēr medučio aviliuos,

Žaliuos pavasario šiluos

Dūzgėki vėl ratuota!

Kvepėkit, girios, lig rudens,

Ir kilkit dirvoj iš želmens,

Javų laukai auksiniai,

O tarp marguojančių laukų

Lelijos žiedo puikumu

Žydek, laisva Tėvyne!

Viktoras Šimaitis

LEKIANTIS LAIVAS

Kartą gyveno trys broliai.
Jie norėjo pastatyti laivą. Jau-
niausias ir geriausias davė se-
neliui valgyti ir senelis pas-
tatė jam laivą. Jaunuolis
plaukė tuo laivu, norėdamas
pamatyti pasaulį. Sutiko įvai-
rių žmonių. Taip jie atvyko į
vieną didelį miestą. Čia kara-
liaus buvo paskelbtas konkur-
sas laimėti princę. Tris dar-
bus jam reikėjo atlikti. Jis no-
rėjo atlikti užduotį. Bet
karaliui ir tas nepasisekė, jie
liko gyvi. Jis laimėjo princę
ir laimingai gyveno.

Aušra Bužėnaitė,
7 kl. mokinė,
Čikagos lit. m-ls

MANO ŠUNELIUKAS (Pabaiga)

Tanga mielas ir draugiškas
šuo. Bet kartais jis mums pa-
rodo, kad turi laukinio žvėries
kraujo. Kai lauke sutinka kokį
šunį, pykdamas ir nirsdamas
puola pastarąjį. Kadangi jis
labai stiprus, su juo pasivaik-
čioti eina tėtė, nes tik jis
įstengia sulaukyti Tangą nuo
kovos su kitais šunimis. Kuo
priešininkas didesnis, tuo
Tangai įdomiau. Į mažus šu-
nelius jis nekreipia dėmesio.

Tanga yra įkandęs keliems
žmonėms. Tris sužeidė itin
stipriai. Kartą yra įkandęs ir
man pačią. Mes žaidėme ka-
muoliuku. Kai vėliau norėjau
jį paimti, Tanga man jo ne-
davė, pradėjo urgiti ir puolė
mane. Kai atbėgo mama, jis
jau buvo spėjęs man įkasti į
ranką (bet nestipriai). Mama
pradėjo spiegti, tada Tanga
pasitraukė. Niekad nebelendu
prie jo taip įžliai, kaip tą-
kart, nes niekad nežinau, ką
jis pagalvos, tas vilkas.

Negalvokit, kad Tanga kaž-
koks baisuolis. Aš jį vis vien
labai myliu.

Milda Arčiukauskaitė,
Vilnius

VARLĖS IR JAUČIAI

Varguoliai kenčia, kai di-
džiūnai pešasi.

Varlė, prie pelkės syki jau-
čių dvikovą pamatiusi, tarė:
„Tai nelaimė gresia mums!“
Kita ir klausianti: „Kodėl? Juk
jautiai šie čia dėl valdžios tar-
pusavio grumiasi, o šiaip juk
jie toli nuo balų vaikščioja.“ —
„Bet pralaimėjęs pasitraukti
privales, įlindęs kur į pelkę,
kad žaizdas užgydytų, kietom
kanopom ir sutraikys mus vi-
sas. Taip jaučių dūkuly ir
mūsų daliai atsilieps.“

Fedras

VĖJO GALYBĖ

(Lietuvių tautos mitologija)

Ėjo kažkur žmogelis savais
reikalais. Beedamas pamatė
po krūmu gulintį žmogų didė-
liais ūsais ir tarė jam:

— Ko taip raivais (nenorėti
ko daryti)? Meskingi ir kel-
kis! Matai, kad laikas bran-
gus.

— Aš esu vėjas. Duok man
ramybę ir eik tolyn nuo čia!

Kai žmogus nesiliovė (ne-
nustojė) žadinti, tada tas vė-
jas, pakėlęs ranka vieną ūsą,
papatė truputį pro lūpas ir,
vėl ramiai atsiguldams, rū-
čiai (piktai) pridūrė:

— Eik tik tolyn, išnyk iš ma-
no akių!

Žmogelis daugiau nieko ne-
besakė, nuėjo toliau.

Bet, parėjęs namo, kaip jis
nustebo, kartu ir nusigando:
jo trobelė aukštyn kojomis ap-
vėta.

Slibinas. Piešė Rikardas Kairelytis

versta ir viskas išdaryta. Su-
prato žmogelis, kad tas vėjas,
kai pūstels, gulėdamas po
krūmu, — suvertė jo trobelę.
Mat supyko, kam išdrįso ta-
dinti.

Tai tokia vėjo galybė.

KNYGNEŠIAI

Knygnešiai buvo svarbūs,
nes jie nešė knygas ir laik-
raščius lietuviams. Vaikai tuo
bodu galėjo išmokti skaityti.
Knygnešiams buvo labai sun-
ku šį darbą atlikti, nes buvo
labai daug rusų kareivių, ku-
rie juos gaudė. Aš labai mėg-
tu visas lietuviškas knygas.
Man patinka trumpos ir ilgos
pasakos, labiausiai apie nyk-
tulus.

Nida Vidutytė

Knygnešiai Lietuvai buvo la-
bai reikalingi, kai rusai buvo
uždraudę lietuvišką spaudą.
Man labai patinka visos lietu-
viškos knygos. Man patinka
plonos ir storos knygos, ypač
detektyvinės.

Viltis Meilutė

Kai rusai Lietuvoje buvo už-
draudę spausdinti lietuviškas
knygas ir laikraščius, kny-
gnešiai jas nešė į Lietuvą iš
Prūsų. Man patinka visokiau-
sios knygos.

Tadas Rimkus
Baltimorės Karaliaus Min-
daugo lit. m-ls mokiniai
(„Mūsų metai“)

LINKSMIAU

— Tėveli, duok pinigų. No-
riu nueiti į zoologijos sodą ir
pažiūrėti į smaigius.

— Į smaigius? Imk didina-
majį stiklą, eik į daržą ir pa-
žiūrėk į slieką.

— Dardelio auklėtoja rodo pir-
tinę ir klausia:

— Kieno šita pirštinė?

— Ji panaši į mano, — sako

Sigitė, — bet negali būti ma-
no, nes aš ją pametiau.

— Kaip tavo mama suprato,
kad šį rytą nesiprausei?

— Pats kaltas, pamiršau su-
šlapinti muilą.

— Audriuk, ko tu toks liū-
nas?

— Švarkelį pradeginau.

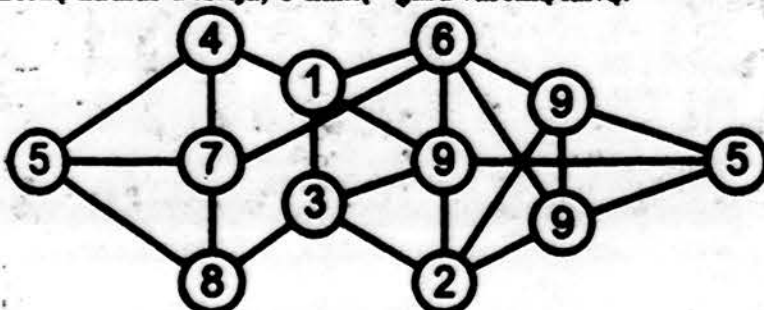
— Ar didelė skylė?

— Tik apykaklė liko...

1879 m. Ukmergės apskrityje,
Kurklių valsčiuje, Užune-
vėžio kaime, gimė Steponas
Kairys, Lietuvos Tarybos na-
rys, 1918 metų Nepriklausomy-
bės akto signataras, VLIKo
pirmininkas. Mirė 1964.XII.16
New Yorke. 120 metų suka-
tūvė.

PAGALVOKITE NR. 1

1. Nuo kada egzistuoja „me-
ridianai“? 2. Kur yra Green-
wich vietovė? 3. Kiek ant te-
mės gaublio turime viso me-
ridiano linijų. Atsiuntę kun.
dr. E. Gerulis. 4. Didelė sei-
myna mažai tesuvalgo. 5.
Dieną kaulus nešioja, o naktį

VAIDUOKLIJŲ PASAKA

Halloween vakarą grupė
vaikų ėjo savo rajone pasirink-
ti saldinių. Vienos gatvės ga-
le vaikai pamatė seną, apleis-
tą namą, kuriame jau daug
metų niekas negyveno. Vaikai
tarp savęs tarėsi, kad būtų
įdomu pažiūrėti kas ten viduje
yra. Kurstė vienas kitą, kuris
iš jų būtų pirmutinis, kuris
įeitų į namą. Vienas didesnis
berniukas ėjo, o po jo ir visi
kiti. Jie matė daug senų, dul-
kinų baldų, bet nė vienos „dė-
šios“ (nė vieno gyvo žmogaus).
Gal kas nors galvojo, kad tas
namas priklausė senai raga-
nai. Niekas jos nematė. Jie iš
lėto perėjo abu namo aukštus.
Jau buvo pasiruodę išeiti, kai
išgirdo keistą garsą ir jiems
pasirodė sulinkusi, raukšlėta,
negraži senutė. Visi vaikai la-
bai išsigando. Bet senutė pa-
prašė vaikų nusiraminti ir
jos nebijoti. Ji atnešė jiems py-
ragaitių ir papasakojo savo
gyvenimą. Jos vyras mirė ir ji
liko viena. Ji buvo labai netur-
tinga, todėl nebuvo iš ko namo
taisyti. Jai buvo liūdna vienai
gyventi. Vaikai prižadėjo su-
grįžti, ją aplankyti ir padėti
namą sutvarkyti.

Andrius Juška,
9 kl. mokinys
Čikagos lit. m-ls.

GALVOSŪKIO NR. 147 ATSAKYMAI

1. Jonava, 2. Alytus, 3. Ba-
sanavičius, 4. Lyduvėnai, 5.
Ona, 6. Naumiestis, 7. Sauer-
veinas, 8. Kovas, 9. Ieva, 10.
Skuodas. Kalbininkas Jab-
lonskis.

GALVOSŪKIO NR. 148 ATSAKYMAI

1. Gandras. 2. Kiškis. 3.
Meška. 4. Tigras. 5. Antis. 6.
Dangus. 7. Pinavija. 8. Ešys.
9. Nemunas. 10. Ieva. 11. Saulė.

GALVOSŪKIO NR. 149 ATSAKYMAS

Galvosūkio atsakymas:
Mylėk Dievą visą širdimi.

GALVOSŪKIO NR. 150 ATSAKYMAI

1. Nuo Baisogalos iki Mai-
siagalos oro keliu yra 120 km.
2. Dainoje minimi Klausiniai
yra į pietų vakarus nuo Birtų
už 4 km. Kiti Klausiniai yra į
šiaurės vakarus nuo Vilka-
viškio už 8 km. Tretieji Klau-
sukai yra netoli Nemuno ir
Dubysos, iki Kauno apie 38
km. 3. Krekenava yra tarp Pa-
nevėžio ir Kėdainių. 4. Dai-
nos minimas Krinėnas yra į
rytus nuo Pasvalio. 5. Mieste-
lis Soduva yra Soduvoje šalyje,
į šiaurę nuo Vilkiškių.

ziopos. 6. Kas yra atominė
bomba? Kitą kartą, kas ją
sudaro? 7. (Žiūrėkite brėžinį-
lį). Sekdami linijomis, raskite
du keturženklis skaitmenis
ir jų sumą, taip pat susida-
rančią iš keturių skaitčių. Du
kartus pavartoti to paties
skaitmens negalima. Sudarė
V.G. 8. Kas išrado pirmąjį
garų varomą laivą?